

НАРОДНИ МУЗЕЈ

Од бр. 196/1-21

10.03.2021. гев

— Н И Ш —

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ ЗА 2020. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Рад Народног Музеја Ниш се одвијао на основу позитивних законских прописа одређених Законом о јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 42/91 и 71/94), Законом о култури ("Службени гласник РС" бр. 72/09, 13/16, 30/16 и 6/20), Законом о културним добрима (Службени гласник" бр. 71/94) и пратећим подзаконским акатима - Правилник о регистрима уметничко историјских дела ("Службени гласник РС" бр. 35/96), Правилник о програму стручних испита ("Службени гласник РС" бр. 11/96 и 15/96), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара ("Службени гласник РС" бр. 21/95), Решењу о утврђивању надлежности музеја ("Службени гласник РС" бр. 28/95 и 102/16), интерних аката као и стручно-професионалних норми одређених Статутом и пратећом документацијом Интернационалног комитета за музеје при УНЕСКО-у.

Извештај се подноси на основу члана 78. став 2. Закона о култури („Службени гласник РС“ бр. 72/09, 13/16, 30/16 и 6/20) и члана 30. тач. 15. и тач. 16. Статута Народног музеја Ниш.

Институција од националног културног значаја овог дела Србије (Народни музеј Ниш) је у 2020. години наставио започете активности и покренуо нове, са циљем подизања капацитета установе. Познате обавезујуће активности су заштита и обрада збирки, али и изложбени и други стручни пројекти којима се научној и културној јавности стављају на увид репрезентативне колекције и збирке матичног фонда. Имајући у виду да је Народни музеј комплексног типа, основна делатност је обухватила сегменте заштите и стручне обраде археолошких збирки, корпус колекција историјске, етнографске и збирке историје уметности, меморијалне збирке Логора на Црвеном крсту, архивског фонда и документацију, и две књижевно - меморијалне збирке Стеван Сремац и Бранко Миљковић, проглашене 2014. за културно добро од великог значаја. Одељење за конзервацију се бавило заштитом угрожених предмета и ревитализовало експонате за изложбене

поставке. Због неусловних депоа део музејског фонда је у опасности од пропадања и поред предузимања одговарајућих мера конзерваторско-препараторске заштите. Проблем депоа, са смештајем предмета, стално је присутан у комуникацији са надлежним службама у Граду и улажу се напори да се ово питање трајно реши. Актуелна управа Музеја, са директором на челу, заговарала је концепт да Музеј добије нову зграду, тј. да се планским документом определи квалитетан простор а затим пројектује и сагради задовољавајући објекат, посебно имајући на уму чињеницу да је садашња мултифункционална Управна зграда (ул. Милојка Лешјанина 14) у процесу реституције враћена власницима.

На рад и реализацију планираних активности Музеја доминантно је утицала пандемија, која је довела до увођења ванредног стања 16.03.2020. год. Последично стање је најбоље исказано кроз пад броја посетилаца и сопствених прихода, као и здравствене проблеме запослених у Установи.

Чланови жирија су активно учествовали у детаљном прегледу приспелих радова „Идејног решења нове зграде Музеја“. Томе је претходило стална активност у Радној групи, формиране од више релевантних субјеката, на нивоу Кабинета Градоначелника. Средства за набавку целокупне пројектне документације је Град обезбедио из буџетске резерве, тако да је јавна набавка дизајна расписана задњих дана 2019. год. и реализована почетком 2020. год.

Стратешки програмски пројекти у 2020. су окончање најзначајнијих планираних активности у претходној години:

Окончање комплексних припрема за реализацију пројекта „Градови у фокусу“, који су одложили радове на реконструкцији зграде музеја на Медијани иако је Музеј реализовао набавку пројектне документације пре две године. Припрема је подразумевала завршетак истраживања терми, израду и усвајање урбанистичког пројекта локалитета, као и израду пројектне документације туристичке презентације налазишта. Музеј је био активан учесник на реализацији поменутих припремних активности Археолошког института Београд, ЈП Завода за урбанизам Ниш, Републичког и нишког Завода за заштиту споменика.

Решењем Градоначелника, средином 2019. године, формирана је Радна група за реализацију набавке пројектне документације за Нову зграду Музеја. Групу су чинили сви релевантни субјекти у Граду, квалификовани и одговорни за извршење тешког и одговорног задатка. Музеј је био покретач и активан учесник у дефинисању пројектног задатка и елемената Јавне набавке идејног решења, која је покренута задњих дана 2019. Преглед приспелих

радова је вршен крајем I квартала 2020, са описним стручним оцењивањем. По укидању ванредног стања жири је у тродневном раду одабрао првопласирено решење и све радове јавно публиковао изложбом у јуну 2020. Створене су претпоставке да Ниш добије Интегрални музејски објекат, са свим потребним садржајима, који су стандард у музејској делатности.

Реализовано је рашчишћавање терена и геомагнетна снимања на праисторијском локалитету Хумска Чука у селу Хум. Терен је адаптиран за ископавања у 2021. години у сарадњи са Археолошким институтом у Београду. Средствима Министарства и Града пројекат се финансира од 2009. године. Овај локалитет је дао изванредне остатке материјалне културе истраживаног периода, али и остатке бронзаног и гвозденог доба, као и римског периода.

Ванредно стање је утицало на екстремну редукцију контаката са публиком, али је Музеј насталу ситуацију искористио за уређивање депоа и дворишних простора својих објеката. Посао на уређењу већине депоа је био изузетно захтеван и физички напоран, јер је годинама био запостављан због програмских активности. Постигнути резултати заслужују респект неколицине запослених, како кустоса тако и пратећег техничког сектора.

У оквиру непланираних активности, обогаћивања наших збирки уз велико ангажовање, похвале стручне јавности и предстојећег публиковања обављено је следеће ангажовање. Кустос саветник ликовне заоставштине је са колегама посетила кућу и атеље нишког вајара Николе Антова, где је породица понудила Музеју скулптуре (углавном дрвене) у виду легата. Завршен је попис свих предмета из легата Љиљане Бибовић, песникиње, професора и преводиоца, близак легату Бранка Миљковића, као поклон блиских наследника. Изузетно обогаћивање фонда је учињено преузимањем легата Боривоја Гојковића, нишког адвоката, једног од оснивача нашег Музеја, који чека стручну обраду. Уговор о поклону са Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ је закључен крајем 2019. године. У текућој 2020. години задатак формирање комисије је обављање ревизије и пријема легата.

1. Преглед реализованих изложбених пројеката 2020.

Програмске активностима у 2020. год. Музеј је реализовао у највећој мери, где је реметећи фактор била пандемија уз функционисање Установе у условима ванредних мера. Периодичне изложбене активности Музеја се организују у 2 изложбена простора: Галерији „Синагога“ и промо-галерији

„С. Сремац - Б. Миљковић“, како наше тако и гостујуће (ове године отказане због епидемије). Гостовања наших изложби се одвијају у складу са Уговорима о гостовању са одређеном Установом културе. У оквиру одељења за педагошки рад, радионице се обично организују у нашим просторима са тематским или сталним поставкама, а такође гостовањем нашег едукатора у простору договореним са особом која доводи децу, што је у ванредним условима изостало. Алтернатива у 2020. години су биле чести „Скајп часови“, „Зум конференције“ и појачана активност „Фејсбук странице“.

I. Тематске изложбене поставке у галеријским просторима:

1. „Жена - мит, богиња, мајка“ - Народни музеј Ниш
2. „Новац Краљевине Југославије из збирке нишког Музеја“-Нар. музеј Ниш
3. „Заборављени јунак др Владан Ђорђевић“ - Народни музеј Ниш
4. „Бранко Миљковић - судбински глас песника“ - Народни музеј Ниш
5. „Бранко Миљковић - писма и посвете“ - Народни музеј Ниш

II. Гостовање изложби Народног музеја Ниш:

1. „Жена - мит, богиња, мајка“ - Галерија Народног музеја у Врању
2. „Медијана, задужбина Константина Великог“ - Музеј Републике Српске у Бањалуци
3. „Вајар Милован Крстић“ - Галерија Медија центра ОДБРАНА при Дому војске Србије у Београду
4. „Заборављени јунак др Владан Ђорђевић“ - Народни музеј Врање (фебруар), Народни музеј Краљево (октобар)

III. Гостујуће изложбе

1. „Завршни мастер радови“ - ФУ Универз. у Нишу у Галерији „Синагога“

IV. Радионице у организацији Народног музеја Ниш:

Тематика радионица је детаљно објашњена у области одељења за едукацију а овде ће бити наведене, уз напомену да је пандемија изузетно утицала и на ту делатност Музеја: „Винчанска жена - мит, богиња, мајка“ вајање фигура деце различитог узраста, „Како смо се одевали у Антици“ радионице у музеју и

вртићима са предшколском децом. У условима ванредног стања и мера модела педагошког рада су били прилагођени ситуацији користећи интернет комуникацију: Подизање активности на фејсбук страници, зум конференције, скајп часови и образовни чланци на интернет порталима.

2. Издавачка делатност и стручни радови

У овом периоду објављено је 4 каталога изложби, 1 монографија, 3 зборника и 1 публикација везана за одељење књижевне заоставштине. Припремљен је наредни Зборник Музеја (бр.29), који ће изаћи у првом кварталу 2021. године. Поменута 4 каталога су: Каталог изложбе «Новац Краљевине Југославије из збирке Народног музеја Ниш», Каталог изложених предмета у оквиру изложбе «Праисторијска фигурана пластика», Каталог изложбе «Бранко Миљковић - писма и посвете» и Каталог изложбе «Заборављени јунак - др Владан Ђорђевић». Поменута 1 Монографија је „Познолитска и ранолитска фигурана пластика из северних области Централног Балкана“. Поменута 3 Зборника су: Зборник Музеја бр. 27-28, Зборник радова са научног скупа „Велики рат 1914 - 1918 у мемоарима и ратним дневницима“ и Зборник истраживања античког Ниша „NAISSUS 2“. Поменута 1 публикација је: Публикација „Текстови песника Димитрија Миленковића о Бранку Миљковићу“. Монографија «Познолитска и ранолитска фигурана пластика из северних области централног Балкана» је резултат тимског рада на пројекту подржаном од стране Министарства културе и информисања и Народног музеја Ниш са партнерима: Музеј Топлице у Прокупљу, Завичајни музеј Жупе у Александровцу и Центра за културу у Алексинцу. Каталог «Новац Краљевине Југославије» пратио је изложбу одељења за нумизматику и епиграфику. Зборници су самом тематиком везани за скупове, који имају високостручни приступ материји коју обрађују. На самим скуповима се презентују радови и обавља стручна дискусија. Каталог и публикација везани за Бранка Миљковића су уобичајена пратећа форма нискобуџетних књижевних вечери у спомен соби С. Сремац - Б. Миљковић. Каталог

«Заборављени јунак - др Владан Ђорђевић» је резултат истраживања наших историчара у оквиру партнерке изложбе са Војном болницом у Нишу.

Радови и учешће на научним скуповима, као и активно присуство на конференцијама су обавила одељења: археологије, историје, етнологије, књижевне заоставштине и едукације. Исти су доле наведени:

Одељење археологије:

- Учешће у радионици Креативне Европе „Пројекти европске сарадње на Западном Балкану“. Циклус предавања о археологији у Нишу у организацији огранка САНУ у Нишу.

Одељење историје:

- Рад за научни скуп у Лесковцу «Културна баштина југа Србије». Због пандемије скуп је померен за октобар, те су кустоси учествовали путем онлајн укључења (Ћеле кула и бој на Чегру).
- Истраживање и текстуални опис писања биографија за «Српски биографски речник» у издању Матице српске из Новог Сада.
- Активности кустоса везаних за идеју «Музејски кластер Ниша и околине» са власницима малих музејских поставки и Удружењем стваралаца Ниша.
- Сарадња са *US Holocaust Memorial Museum* (Washington DC) око размене базе података жртава логора на Црвеном крсту и података које ова институција има о грађанима Ниша страдалим у Другом светском рату. У кореспонденцији са музејом *Jad Va'eshem* (Yad Washem, Israel) ажурирани су подаци о Јеврејима из Ниша, страдалим у Другом светском рату, као и са музејем СЈОЈ (Савез јеврејских општина Србије)

Одељење књижевне заоставштине:

- Рад за научни скуп у Прокупљу „Књижевни легати у институцијама културе, сталне књижевно-меморијалне поставке и задужбине у Србији“, али је скуп одложен због пандемије.

Одељење за педагошки рад и однос са јавношћу:

- Научни скуп у Зајечару «Допринос Владана Ђорђевића развоју медицине у Србији».
- Конференција едукатора у Цељу са радом «Како смо се одевали у антици»
- Учешће у истраживању Завода за проучавање културног развитка «Утицај пандемије на установе културе».

Музеј је организовао стручно-образовну екскурзију (септембра месеца) у складу са ограничењима и препорукама института за јавно здравље. Посећен је Народни музеј Ужице, СРП Увац и манастир Студеница, иницирајући интерактиван однос кустоса два Музеја, а такође и са ђаконима манастира.

Оцењујући укупну активност Народног музеја Ниш у 2020. години, може се оценити да је стручни састав, као носилац основне програмске делатности очувао динамику својих активности у ванредној ситуацији, конкретном реализацијом бројних задатака, са новим видом организовања и реализације.

3. ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД БРОЈА ПОСЕТИЛАЦА НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ У ПЕРИОДУ 2017-2020

ГОДИНА / ОБЈЕКАТ	2017.	2018.	2019.	2020.
ЋЕЛЕ-КУЛА	40787	45554	55632	12762
АРХ. САЛА	13598	17001	17609	2858
МЕДИЈАНА	9691	250	100	45
ЛОГОР	20450	22266	24618	5710
СИНАГОГА	6146	5567	3993	1734
С.С. СРЕМ. МИЉК.	-	2289	3508	507
ТОТАЛ	90672	92927	105460	23616

I ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

1. ОДЕЉЕЊЕ ЗА АРХЕОЛОГИЈУ

1.1. Одсек праисторијске археологије

У договору са Министарством Културе и информисања Републике Србије завршетак пројекта (монографија и изложба) започетог у 2019. години остварен је у 2020-ој години у другој половини фебруара. Изложба: *Винчанска жена мит, богиња, мајка* чији је иницијатор Народни музеј Ниш у сарадњи са музејом Топлица у Прокупљу, Завичајним музејом Жупе у Александровцу и Центром за културу – одељње за археологију и историју – у Алексинцу ; званично је отворена 21 фебруара 2020 г. Изложбу је отворила Данијела Ванушић заменик Министра културе. Том приликом презентована је и Монографија са каталогом изложених предмета: *Познонеолитска и раноенеолитска фигурална пластика* из северних области Централног Балкана.

У току трајања изложбе више пута је организовано стручно вођење посетилаца, такође је организован већи број радионица у сарадњи са колегиницом Иваном Груден (одељење за едукацију у НМН). Обухваћене су скоро све старосне групе од деце из вртића, преко деце из основних и средњих школа. Интересовање и посећеност изложби је била изузетна. Читав процес као и договорена сарадња са Уметничком школом у Нишу нажалост прекинута је због новонастале епидемије – covid 19 -. Изложбу по пројекту, треба да преузме Музеј Топлице у Прокупљу, а затим и остале музејске установе: у Александровцу и Алексинцу које су учествовале археолошким материјалом у њеној реализацији, те ће изложба и у овој години наставити са гостовањима. Због стања интензивног деловања и упорности епидемије у нашој земљи , обавезе и гостовања су одлагана те се надам да ће до краја ове године обавезе по пројекату бити испуњене.

У међувремену због интересовања Музеја у Врању ова изложба је гостовала и у овом граду, а отворена је у другој половини децембра 2020. године и трајала је до краја јануара ове године.

Наставља се рад на другој фази реализације пројекта везаног за публиковања материјала са локалитета Вртиште и Велика Чесма у селу Вртишту, а који је такође био финансиран од стране Министарства културе и информисања Републике Србије.

Урађена је припрема прелома публикације са преводом на три језик : Зборник радова, *Вишеслојни праисторијски локалитет Бубањ ископавања 2008 – 2014 године*. Пројекат финансирало Министарство културе и информисања Републике србије и Народног музеја Ниш. Штампа и презентација планирана је у овој години.

Припремљен је и одвојен археолошки материјала са ископавања М. Гарашанина из 1954. г. са локалитета Бубањ, за цртање, које је предвиђено програмом и планом за ову 2021. годину. У току је и припрема и рад на тексту, истраживање литературе, провера документације, прикупљање фотографија и др.

Набављене су пластичне кутије за смештај археолошког материјала што је такође било предвиђено планом и програмом.

Наставља се рад на дигитализацији археолошког материјала.

Средства добијена од Министарства културе за рашчишћавање терена на археолошком локалитету Хумска чука у селу Хум и за геомагнетна снимања у потпуности су искоришћена. Терен је припремљен за ископавања и у овој 2021. год. Биће настављена даља срдиња са Археолошким институтом у Београду. Пројекат ископавања овог изузетно важног праисторијског локалитета, од 2009. године, финансира Министарство културе и информисања и град Ниш.

Кампања пројекта, Археолошка проспекција доњег тока Јужне Мораве на територији Алексиначке општине и града Ниша, у сарадњи Народног музеја

Ниш и Археолошког института у Београду, под руководством др. Драгана Милановића, финансираног од стране Министарства културе и информисања Републике Србије, обављено је и у 2020 години. На неколико локалитета извршена су геомагнетна снимања. Аплициран је пројекат од стране Археолошког института у Београду према Министарству културе и информисања за почетак ископавања на једном од локалитета (Брадарац) који је дао занимљив површински материјал и интересантну слику добијену геомагнетним снимањем. Материјалним средствима према плану и програму за ову 2021 годину учествоваће и Народни музеј Ниш.

1.2. Одсек за антику

- Гостовање изложбе МЕДИЈАНА, ЗАДУЖБИНА КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ у Музеју Републике Српске у Бањалуци. По окончању гостовања, организован је повраћај материјала (почетком фебруара).
- КОНКУРС ЗА ИДЕЛНО РЕШЕЊЕ НОВЕ ЗГРАДЕ МУЗЕЈА. Као члан жирија, у периоду март-мај, радила сам на детаљном прегледу пристиглих радова, што је подразумевало комуникацију са спроводиоцем конкурса и писање стручних коментара и оцењивање радова. По укидању ванредног стања, уследио је састанак жирија и рад на одабиру првопласираног решења. Посао је окончан организовањем изложбе пристиглих радова (јун 2020).
- РЕОРГАНИЗАЦИЈА ДЕПОА. У периоду март – октобар 2020. године обављани су послови на реорганизацији депоа. Материјал је препакован у нову амбалажу и систематски и територијално распоређен у депое. Сви предмети су фотографисани, узети су узорци скулптура за ФТИР анализу и издвојен је материјал за конзервацију.
- СТРУЧНА ОБРАДА ПРЕДМЕТА. Рађено је на стручној обради материјала са стarih истраживања и том приликом је у збирку Рим инвентарисано 211 нових предмета, а у збирку Византија 3 предмета.

- ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ЗБИРКИ. Настављен је рад на изради дигиталних картона у ИМУС апликацији. Урађено је 665 дигиталних картона и завршена је дигитализација византијске збирке.
- ПРИПРЕМА ЧАСОПИСА НАИСУС 2. Урађена је комплетна припрема часописа за штампу: лектура и коректура радова, превод текстова и прелом часописа.
- ПРОЛЕКАТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ МЕДИЈАНЕ. Урађена је 3д реконструкција две сале за гозбе за потребе видео презентације.
- ПРОЛЕКАТ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЗГРАДЕ МУЗЕЈА НА МЕДИЈАНИ. Извршена је јавна набавка за извођача радова.
- Обављане су и остале редовне активности у склопу после помоћника директора. Напомена: У току ванредног стања кустос саветник је радно ангажован на начин да свој посао обавља делимично у просторијама Музеја, а делимично радом од куће.

1.3. Одсек за средњи век

Као што је у програму и наведено, главни циљ средњевековног одељења у претходној години јесте представљање археолошке грађе, превасходно материјала који се везује за ратна дејства, како кроз објављивање у научним часописима, тако и кроз разне радионице, вођења и предавања. Настављено је са конзервирањем, прегледом и припремом материјала који се везује за ратна дејства, а планиран је за изложбу која би требало да буде реализована 2021. године, као и са обрадом каталошких јединица за те предмете. Пред крај 2020. године, и у јануару и фебруару 2021. године приступило се писању пројекта који је потребан за реализацију изложбе под називом „Хладно оружје средњовековне збирке Народног музеја Ниш” и с овим пројектом конкурисано је код Министарства културе и информисања. Након славља пројекта настављено је са припремањем информативних паноа и пратећег каталога.

Што се тиче објављивања грађе у научним часописима, предат је рад под називом „Прилог проучавању средњовековног хладног оружја за сечу и убадање” за *Зборник Народног музеја Ниш бр. 28*. Приликом писања овог рада, искоришћени су цртежи ових предмета који су раније урађени и сада скенирани и обрађени кроз одговарајуће програме за публиковање.

Што се тиче археолошких истраживања кустос је ове године узео учешћа у заштитним археолошким истраживањима - рекогносцирању на траси магистралног гасовода МГ10 Ниш – Димитровград (граница Бугарске), у периоду од 03.08. до 04.09.2020. године. Рад се састојао у обављању следећих свакодневних послова:

- праћењу трасе гасовода, обележавању потенцијалних археолошких локалитета и скупљању покретног археолошког материјала;
- израда дневника рада у дигиталној форми, фотографисање покретног археолошког материјала и обраде фотографија у фотшопу.

Од 23.11. до 15.12.2020. године кустос је узео учешћа у заштитним археолошким истраживањима на локалитетима „Под Виник и Под Виник 2” у Нишу. Рад се састојао у обављању следећих свакодневних послова:

- вођењу радова у археолошким сондама (сонда 1 на локалитету Подвиник 2 и сонда 2 на локалитету Подвиник);
- писању теренског дневника;
- обради једног дела покретних налаза (фрагменти керамичких посуда) и
- изради нивелманског и фото дневника.

Текући послови обухватали су и обраду предмета из збирке путем дигитализације и уношења података у програм ИМУС, као и фотографисање предмета. Сарадња са колегама је настављена, Културном центру у Сврљигу послате су фотографије процесиског крста који је пронађен на територији ове општине, као и САНУ, који су исте фотографије потраживали. Такође је било захтева за фотографијама материјала са локалитета „Св. Пантелејмон”. Предмети из средњовековне збирке Народног музеја Ниш, тачније њих седам, уступљени су Историјском музеју Србије у циљу реализација изложбе „Краљеви и светитељи српски” која је трајала до краја новембра. У месецу октобру приступило се сређивању дела материјала са нишке тврђаве

који је био похрањен у гаражи на Логору на Црвеном крсту. Материјал је прегледан, сређен и пописан. Са истом праксом наставиће се и следеће године, те ће се на крају збирка бити приновљена предметима који завређују да буду одвојени од студијског материјала.

Одговарајућа стручна археолошка литература пронађена је у нашој библиотеци, те није било потребе за боравком у Београду ради проучавања исте. Кустос је такође у сарадњи са музејским едукатором Иваном Груден Милентијевић учествовао у online предавањима преко Skype технологије преко целе године. Тема предавања била је „Средњовековно оружје”. За време трајања ванредног стања, кустос је у сарадњи са музејским едукатором Иваном Груден Милентијевић припремао материјал у форми кратких прича о српском средњовековном оружју (мачеви, оружје на мотки, ударно оружје, дефанзивно оружје...) и као такве, ове приче објављиване су на страници Народног музеја Ниш. Учествовало се у радионици Креативне Европе о пројектима европске сарадње на Западном Балкану и присуствовало циклусу предавања о археологији у Нишу која су се одржавала у просторијама Универзитета у Нишу (просторијама огранка САНУ у Нишу).

Кустос је током целе године радио прилоге са различитим телевизијама, али и учествовао у емисији која је обрађивала туристичке потенцијале Ниша, а еmitује се на телевизији Balkan Trip. Вођене су и важније посете у Археолошкој сали (делегације, страни инвеститори, колеге из иностранства, војна лица...).

Рад са странкама обухватао је и консултације у вези предмета. У овој години није преузимања материјала, као ни откупа предмета. Предмети су доношени на процену, али није било материјала за откуп јер се ради о предметима који немају јасан контекст проналаска.

Кустос је учествовао као члан Комисије за преглед клима Етнолошких депоа у ул. Кнегиње Љубице бр. 1., а у периоду од 17.12. до 31.12.2020. године учествовао и у попису као члан Комисије за приновљене предмете у музејским збиркама.

2. ОДЕЉЕЊЕ ЗА НУМИЗМАТИКУ И ЕПИГРАФИКУ

Током почетка 2020. године кустос је радио на штампању каталога и постера за изложбу „Новац Краљевине Југославије“ која је званично отворена 04.03.2020. године.

За време вандредног стања преко скрупа одржао је две радионице са мањом групом деце где им је представљен историјски развој и значај новца, и историјат ковања националног новца од 1868. године до почетка II светског рата.

Од краја јула до новембра завршено је сређивање, премештање и прикупљање епиграфских споменика и архитектонске пластике из дворишта Археолошке сале и Документационог центра у Тврђави у депо. Споменици су постављени на палете и металну конструкцију и покривени ребрастим плочама.

Настављено је са попуњавањем дигиталних картона у ИМУС програму.

3. ОДЕЉЕЊЕ ЕТНОЛОГИЈЕ

Стручни и научни рад: 17. јануара 2020. године, на молбу Драгана Милића, председника Управног Одбора Културно уметничког друштва „Јасеница“ из Јасенице код Житорађе (Добрич), кустос је дао стручно мишљење - препоруку, за реализацију њиховог пројекта под називом „Добричка Бисерница“, који има за циљ прикупљање, евидентирање и публиковање етнолошке грађе народних обичаја, песама и игара тога краја.

Такође, 20. јануара, на молбу Драгана Илића из Удружења грађана „Хуманис“ из Ниша, дато је стручно мишљење - препорука, за реализацију пројекта „Лазарице у Сиринићкој жупи - дигитални аспекти“ који се реализује у сарадњи са Филозофским факултетом у Нишу, а са циљем

стварања апликације која ће спајати илустрације, тонске и видео записи, релевантну библиографију са дигиталним мапама. Ова апликација би се могла примењивати у образовању, туризму, заштити културног наслеђа.

Дигитализација збирки: Укупно је у програм ИМУС, у 2020. години, из инвентарних књига унешен 581 предмет, тако да тренутно збирка металног покућства и посуђа обухвата уписаних 612 предмета, збирка дрвеног покућства и посуђа 190, а збирка народне керамике и грнчарије је приведена крају са 224 унета предмета.

Чишћење и сређивање депоа на Логору: Према плану и програму, у току месеца августа (када су временски услови дозвољавали дужи боравак у депоу), а уз помоћ колегиница препараторског одељења, кренуло се са чишћењем просторија етнолошког депоа на Логору. У ту сврху су основна средства приновљена једним мердевинама, дугачком четком, метлом и ђубравником. У потпуности су очишћене прве две просторије у којима се чувају метално покућство и народна керамика (грнчарија). Уклоњена је паучина са зидова, прашина са витрина, полица и подова поменутих просторија. Реорганизован је и распоред металних полица тако да се знатно добило на простору што омогућује лакши рад са предметима. Такође, у току године обезбеђено је и 10 пластичних кутија за чување мањих и крхких предмета.

Кустос се редовно одазивао и отварањем етнолошког депоа на Логору омогућио: дератизацију, проверу стакала на згради депоа, проверу исправности алармних и против пожарних уређаја.

Фотографисање предмета: На допис Народном музеју у Нишу од стране професора у пензији, Слободана Благојевића, пореклом из Миљковца, у којем моли за уступање фотографија пољопривредних алатки за илустровање монографије о свом родном месту - у сарадњи са колегом фотографом, почетком августа, припремили смо и фотографисали 21 предмет из збирке пољопривредних алатка.

Такође, на молбу Дејана Томића из Новог Сада, аутора књиге „Апотеоза српским гуслама“ који припрема други део књиге, са поменутим колегом, фотографисали смо и колекцију гусала (11 предмета). Одабране фотографије (4 предмета) су са краћим описима послате на адресу уз обећање аутора да ће, по завршетку, један примерак књиге уступити и нашој библиотеци.

Откуп предмета: 14. јануара Народном музеју се обратио човек из Ниша (Зоран) ради донирања машина за шивење свог покојног таста. У питању су три ручне машине за плетење (штрикање) и једна за "намотавање конца". Са колегом кустосом за организацију поставки смо изашли на лице места (општина Пантелеј) и погледали машине. С обзиром да се сам власник машина не бави тим занатом, нисмо имали демонстрацију рада тако да нисмо утврдили да ли те машине заиста и раде. Такође, због недостатка адекватног простора у нашем депоу, контакт сам проследио кустосу-конзерватору Зорану Левићу из Музеја науке и технике у Београду.

Остале активности:

- У два наврата, 14. јуна и 01. јула 2020. године, кустос је стављен на располагању професорки Ирени Цветковић Теофиловић са Филозофског факултета у Нишу, ради стицања увида у стање и изглед књиге - Поменик руфета Мутавџијског (која се чува у канцеларији етнолошког одељења), у оквиру пројекта Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије (XVIII и XIX век), који се реализује при Огранку САНУ у Нишу. Пројекат има за основни циљ сачињавање каталога рукописне заоставштине на територији Епархије нишке, као и дигитализацију вредних рукописа, како би се ова дела наше језичке прошлости приближила широј културној и научној јавности.

- На молбу Душана Андрејевића из Историјског архива Ниш од 01. јула, дат је опис одевања младог парга на фотографији из 1921. године (Бела недеља у Нишу). Фотографија је изложена на паноу на згради Историјског архива у Нишу.

- Након изласка из штампе почетком јуна месеца, предат музејској библиотеци примерак: „Операцијски дневник XIV пешадијског пука I позива, Свеска 1.“, у издању Центра за културу и уметност Алексинац, (едиција „Завичај“; Књига VIII), у којој је кустос нишког Музеја учествовао као приређивач са историчарем Зораном Стевановићем.

- Отказана Гајдашка радионица у Алексинцу због забране окупљања услед епидемије COVID-19, најављена за четвртак 12. марта 2020. године, у оквиру етнокултуролошких радионица у организацији Центра за културу и уметност Алексинац и огранка САНУ у Нишу.

- Дана 15. септембра кустос присуствовао III седници Одбора за развој музеологије Удружења стваралаца Ниша (УСН) у Етно авлији Завичајног Етно музеја „Раутово“ у селу Раутову код Нишке Бање, у друштву са колегиницама Марином Влаисављевић и Бојаном Нешић као и директором музеја Ненадом Спасићем.

Што се тиче активности са нужним окупљањем већег броја особа тј. публике (концерта на традиционалним музичким инструментима и радионице за децу), услед неповољне епидемиолошке ситуације током године и разних мера ограничења окупљања, биће планиране неком другом приликом.

4. ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈЕ

Збирка I

- Према плану и програму рада за 2020.годину настављена је реинвентаризација Збирки у историјском одељењу (Збирка печата, разгледница и Медаља и одликовања).
- Започет је унос Збирке Медаља и одликовања у нови систем ИМУС.

- Збирка разгледница је систематизована, и започета је обрада за даљи унос у систем ИМУС.
  - Рад на пословима секретара редакције за Зборник 27-28 Народног музеја у Нишу који је изашао из штампе марта ове године.
  - Рад на пословима секретара редакције за Зборник 29 Народног музеја у Нишу који треба да изађе из штампе током 2021. године.
  - Рад на пословима секретара редакције за Зборник са научног скупа *Велики рат у мемоарима и ратним дневницима* који је такође изашао у марту ове године.
-
- Припрема рада за научни скуп у Лесковцу *Културна бастина југа Србије* који је требало да се одржи у марту ове године, али се због ванредног стања није одржао. Скуп је одржан у октобру и кустоси су узели учешће путем онлајн укључења. Рад на тему *Беле-кула и Чегарски бој у Зборнику Народног музеја Ниш* припремљен је у сарадњи са кустосом Иваном Митићем и објављен у Лесковачком Зборнику.
  - Приказ изложбе „Хвала пчелама“ за часопис Наша прошлост у издању Народног музеја у Краљеву.
  - Припрема текстова за фејсбук страницу музеја у сарадњи са кустосом Иваном Груден, као и припрема материјала за скајп часове.
  - Рецензија за стручни рад историчара Милоша Алексића из Бора за звање кустос.
  - Рецензија за стручни рада историчара Наталије Поповић из Народног музеја у Краљеву за звање кустос.

- Рецензија за пројекат Народне библиотеке Стеван Сремац у Нишу „Нишко штампарство и библиотекарство 1878-1900“, аутора Иване Петковић, библиотекара.
- Рецензија за публикацију вишег кустоса Сање Рутић Воротовић из музеја у Крушевцу под називом *Ватрено оружје и оружјни прибор занатске израде из историјске збирке Народног музеја Крушевца*.
- Рад у Извршном одбору Музејског друштва Србије на пословима благајника.
- Истраживање и припрема текстова за писање биографија за Српски биографски речник у издању Матице српске из Новог Сада.
- Сарадња и пружање помоћи другим сродним институцијама и појединцима.

Збирка II

Изложбене активности:

Учествовање у поставци и скидању изложбе „Заборављени јунак - Владан Ђорђевић“ која је отворена 22. јануара у Дому војске а затворена почетком фебруара.

Припрема изложбе фотографија „Трг краља Милана кроз векове“ као пратећи програм завршетка реконструкције центра града која је припремљена и чека моменат завршетка радова када ће бити реализована заједно са Историјским архивом Ниш.

Припрема изложбе о нишким трамвајима у сарадњи са Удружењем љубитеља трамваја. С обзиром на епидемиолошку ситуацију у новембру када је изложба требала да буде отворена, њена реализација је одложена и јубилеј пуштања трамваја у рад, 16.11. обележено гостовањем на ТВ Зона и НТВ.

Обрада предмета

Наставак дигитализације и уноса у ИМУС предмета за збирку фотографија. Фотографије су скениране, реинвентарисане и обрађене а затим унете у програм. До сад је унето 364 предмета.

Остале активности

По повратку на посао након ванредног стања, настављено је са активностима пружања услуга спољним сарадницима.

Архитекти З. Чемерикићу скенирано и уступљено на коришћење 12 карата Тврђаве и Ниша из 18 века.

Сарадња и пружање на увид докумената и грађе за пројскат Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у XVIII и XIX веку колегама са филолошког факултета у Нишу. Основни циљ пројекта јесте сачињавање библиографске целине о српском рукописном наслеђу на поменутом подручју, како би се научној и културној јавности представило богатство писаних текстова из овог региона српског језика.

Припрема фотографија за календар.

Одабир фотографија за мастер рад Теодоре Добросављевић из Прокупља.

Наставак активности везаних за мрежу музеја у Нишу у сарадњи са власницима малих музејских поставки и Удружењем стваралаца Ниша.

Активности везане за попис приновљених предмета као председник комисије.

Збирка III

Кустој је радио на формирању проектне документације за уређење Меморијалног комплекса "12. фебруар" неопходне за конкурс који је расписала амбасада САД - грант за 2021. годину.

Комплетирао рад у збирци *Заставе* што подразумева формирање инвентарне књиге, урађену реинвентаризацију, и потпуни унос у ИМУС. Цела збирка предата одељењу препарације ради конзервације и неопходних заштитних радњи. Један већи део збирке је обрађен у раду "*Заставе Радних бригада из збирке Народног музеја у Нишу*" који је достављен редакцији Зборника Народног музеја Ниш на разматрање и евентуално објављивање у првом наредном броју. Реинвентаризација и унос у ИМУС збирке *Логор Црвени крст* је у току.

Из безбедносних разлога условљених појавом covid 19, одложено је обележавање 14.септембра (дан расформирања логора) и 2. децембра (Друго бекство из логора) док су у сарадњи са Гимназијом "Светозар Марковић" и Филозофским факултетом у Нишу обележени 27. јануар – Међународни дан на жртве Холокауста и традиционално 12.фебруар – Дан пробоја логора.

Кустос је обавио теренско истраживање у периоду јун – октобар и припремио 12 предмета за предлог за приновљавање у све три збирке. Ступљено у контакт са породицом народног хероја Данице Лале Николић чији су брат и отац били у заточени логору и договорено преузимање личних предмета брата, оца и саме Данице која је посредно била везана за организацију бекства.

Наставио сарадњу са *US Holocaust Memorial Museum* (Washington DC) око размене базе података жртава логора на Црвеном крсту и података које ова институција има о грађанима Ниша страдалим у Другом светском рату. У кореспонденцији са музејом *Jad Washem* (Yad Washem, Israel) доставио биографске податке особа које су према сведочењима чувале Јевреје за време Другог светског рата.

У комуникацији са музејом СЈОЈ (Савеза Јеврејских општина Србије) разменио грађу о жртвама Јеврејима и преживелим Јеврејима са територије града Ниша.

Настављена сарадња из прошле године са Међународним центром за очување и истраживање културно – историјског наслеђа источне Европе - "Меморијал". У сарадњи са њима, урађен је превод публикације –водича "Логор на Црвеном крсту" на руски језик и размењен фото материјал у вези Другог светског рата у Нишу.

У организацији и по позиву Centrope (Central Europe Center for Research and Documentation) на зум конференцијама представио историјат логора на Црвеном крсту и касније формирање Меморијалног комплекса "12.фебруар".

Саветодавно помагао техничкој служби у приземљивању осматрачница и сређивању Меморијалног комплекса " 12. фебруар". За време ванредног стања достављао материјал музејском едукатору за објављивање на Фејсбук страници.

По позиву учествовао као сарадник на изложби "*Ратна слика Србије у Другом светском рату 1941-1945*" Историјског архива Пожаревац.

Објавио радове са тематиком логора и Другог светског рата. У Зборнику Народног музеја Ниш објављен рад "Последњи дани логора на Црвеном крсту", у Зборнику Музеја Топлице " Ослобођење и обнова Ниша на странама дневне штампе" док је у Зборнику Лесковачког музеја објављен рад " Чегарски корпус и покушај ослобађања заточеника нишког логора 1944.године".

Реализовао низ стручних вођења у Меморијалном комплексу "12.фебруар".

Збирка IV

- **Збирка**

Током 2020. године настављен је процес реинвентаризације предмета (Збирка архивске грађе, Збирка оружја, Збирка војне опреме). Током 2020. године укупно је реинвентарисано 821 предмет и то: Збирка архивске грађе 784 предмета, Збирка униформи и војне опреме 29 предмета и Збирка оружја 8 предмета.

Паралелно са реинвентаризацијом врши се и унос предмета у електронску базу података (ИМУС) и израда електронских картона. У наведеном периоду унето је укупно 821 предмет у ИМУС и то: Збирка архивске грађе 784 предмета, Збирка униформи и војне опреме 29 предмета и Збирка оружја 8 предмета.

- **Изложба „Заборављени јунак- др Владан Ђорђевић“**

Сарадник на изложби „Заборављени јунак- др Владан Ђорђевић“. Изложба у Нишу је била отворена од 22-30. јануара 2020. године у Дому војске. Током 2020. године, изложба је гостовала у Народном музеју у Врању (фебруар-март) и у Народном музеју у Краљеву (октобар-новембар).

- **Учешће на научном скупу**

У марту 2020. године је било планирано одржавање научног скупа „Културна баштина југа Србије“ у Лесковцу и тим поводом написан је чланак под називом „*Ћеле кула и бој на Чегру у Зборнику Народног музеја Ниши*“. Међутим, због епидемиолошке ситуације у држави, научни скуп одржан је октобра 2020. године и наведени рад представљен је online путем видео линка. Рад је објављен у Зборнику Народног музеја Лесковац, бр LX, (287-295).

Ова активност је реализована са музејским саветником Марином Влаисављевић.

- **Рад за зборник**

У складу са планом и програмом за 2019. годину, априла 2020. године објављен је чланак под називом „Преписка државног врха Краљевине Србије током српско-бугарског рата 1885. године“ у Зборнику Народног музеја Ниш бр 27-28, (59-72).

- ***Истраживање***

Ова активност спроведена је у током октобра 2020. године у Историјском архиву Ниш. Том приликом прегледана је збирка „*Varija*“ и „*Збирка фотографија*“. Истраживање је спроведено у циљу прикупљање грађе за писање рада за више звање.

- ***Друге активности***

○ Рад кустоса на месту Председника Централне пописне комисије.

1. ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈЕ УМЕТНОСТИ

И ове године поред рада на дигитализацији предмета у програму ИМУС, највеће активности руковаоца збирке историје уметности биле су везане око реорганизације простора у постојећим депоима и то: депо у Логору на Црвеном крсту и депо у ул. Кнегиње Љубице, уз помоћ техничке и конзерваторске службе. Била је урађена и дезинсекција и дератизација просторија.

○ Ове године заоставштина Милована Крстића која броји 136 дела је обогаћена за још један предмет, бронзана плакета са представом Вука Карадића из 1964. године, поклон Слободана Мидића из Београда.

○ У сарадњи са другим институцијама кустос је био ангажован и на следећем:

- Народни музеј у сарадњи са Скупштином града Ниша и Епархијом Нишком, а поводом свечане Академије и додељивања награде „11 јануар“ у Холу Светосавског дома, изложили смо слику „Краљ Милана Обреновића“, аутора Ђорђа Крстића.
- У сарадњи са Галеријом Медија центра „ОДБРАНА“ при Дому војске Србије у Београду била је организована изложба „Вајар Милован

Крстић“. Изложба је била свечано отворена 7. фебруара. Као пратећи програм био је приказан и филм о М. Крстићу, а било је организовано и стручно вођење кроз изложбу.

И ове године из Збирке историје уметности неколико уметничких дела значајних српских уметника, било је изложено у другим установама и то:

- Уљана слика „Женидба Душанова“, аутора Паје Јовановића у просторијама Секретаријата председништва Р. Србије у Београду;
- Две скулптуре „Мисао“ и „Самоћа“, аутора Милована Крстића у холу Скупштине града Ниша;
- „Краљ Милутин са моделом Цр. Грачанице“, аутора Паје Јовановића, у Манастиру Грачаница на КиМ и
- Девет уметничких дела (цртежи и једна скулптура) су изложени на сталној поставци о С. Сремцу и Б. Миљковићу. За све њих су продужени уговори и реверси.

У галерију Надежде Петровић у Чачку, послата је репродукција у електронском облику и потребни подаци о слици „Жена у грађанској ношњи“, из 19. века, аутора Стеве Тодоровића, која ће се штампати у публикацији „Породица Надежде Петровић кроз 19 века“.

- Пет репродукција (слика и цртежа), аутора Драгана Костића, уступљене су Галерији савремене ликовне уметности у Нишу, за израду монографије аутора.

Током 2020. кустос је био ангажован и на следећем пословима:

- У циљу заштите музејских предмета урамљено је још 16 уљаних слика.
- Покренут је процес око конзервације уљане слике „Петар I Карађорђевић“, аутора Александра Шуљагића, у сарадњи са конзерваторским одељењем (пренос из 2019.)
- Помоћ нишком сликару Љубиши Брковићу око прикупљања документације за израду његове монографије. За његове потребе је израђена репродукција литографије „Портрет Александра Ненадовића, дугогодишњи управник нишког Музеја, рад Бранета Павловића.
- Кустос је у присуству вајара М. Симића и Н. Младеновића посетила атеље и породичну кућу нишког вајара Николе Антова. Породица је понудила као легат вајарска дела Музеју углавном дрвене скулптуре.
- Рад у комисији за откуп и процену музејског материјала.
- По налогу деректора рад на стању збирке ИУ закључно са 2020. године.

2. ОДЕЉЕЊЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАОСТАВШТИНЕ

Одељење књижевне заоставштине Сремац / Мильковић од почетка 2020. године прати план и програм за текућу годину. Због ситуације са пандемијом, реализован је само део планираних активности.

- У јануару, је наставњен рад на дигитализацији збирке. Такође, рађено је на сређивању легата Љиљане Бибовић чија ће обрада бити у току ове године. Наставњен је рад на каталогу изложбе „Бранко Мильковић – писма и посвете“
- 12. фебруара, обележена је годишњица смрти Бранка Мильковића. После кратког програма, постављања венаца и читања песама, ученика Основне школе „Бранко Мильковић“ испред спомен бисте Бранка Мильковића, у простору Књижевно меморијалне поставке, одржано је предавање професора Горана Максимовића на тему „Усуд српских песника“. На исту тему с освртом на трагичну судбину Бранка Мильковића говорио је и књижевник Дејан Стојиљковић.

Током фебруара припремљен је материјал за планирану изложбу „Бранко Мильковић писма и посвете“ и настављен је рад на каталогу поменуте изложбе.

- **Марта** месеца, завршен је рад на каталогу изложбе "Бранко Мильковић - писма и посвете". Потребно је да се уради припрема за штампање каталога, штампање и да се одреди датум отварања изложбе.

Од 17. марта до 11. маја због пандемије корона вируса није било никаквих активности.

У сарадњи са музејским едукатором, у априлу, на музејској фејсбуку страници, постављен је текст о заоставштини Бранка Мильковића, као и документарни филм, снимљен о овом песнику.

- Од 11. маја, настављено је са дигитализацијом збирке. Манифестација „Ноћ музеја“ одложена је за септембар. За отварање изложбе чека се повољна епидемиолошка ситуација.

- Током **јуна**, настављено је са дигитализацијом збирке. Такође, ради се и на припреми текстова планираних за штампу, аутора Димитрија Миленковића. Планирано је да књига изађе из штампе до краја септембра.

На позив Секретаријата за културу града Ниша, присуство на предавању у организацији Форум креативна Европа 26.јуна 2020.

- **Јула, avgusta i septembra** поред дигитализације збирки, завршена су два рада, један везан за музејску едукацију „Могућности реализације скајп часа у музеју – нова едукативна искуства“ (за скуп *Музејски програми за децу – учење или забава одржан у Нишу*) и рад за научни скуп, *Књижевни легати у институцијама културе, сталне књижевно – меморијалне поставке и задужбине у Србији*, који је требало да буде одржан у Прокупљу, октобра 2020. (скуп је одложен због пандемије). Такође, у сарадњи са одељењем за конзервацију, прегледан је депо у коме се чува део збирке, и промењена су хемијска средства за одржавање текстила. Из штампе је изашла књига „Бранко Миљковић – судбински глас песника“. Промоција књиге је одложена због погоршане ситуације са епидемијом.
- **Октобра** је Народни музеј угостио представника Адлигата из Београда, Виктора Лазића (Музеј књиге и путовања), и са њим потписали протокол о сарадњи. Као и сваке године у Меморијану поставци одржано је књижевно поподне у организацији Народног музеја и Удружења књижевника „Бранко Миљковић“ када су додељене годишње награде песницима.
За манифестацију „Ноћ истраживача“ оджана је едукативна радионица под називом „На слави код газда Ивка“. Радионица је снимљена и емитована на сајту ПМФ.
- Током **новембра** настављено је са дигитализацијом збирке. Упоредо са тим рађене су и припреме за штампање каталога за изложбу „Бранко Миљковић – писма и посвете“ (рад са дизајнером каталога Миланом Ранђеловићем).

- Прва половина **децембра** искоришћена је за наставак дигитализације збирке, али је и завршена припрема за штампу за каталог предстојеће изложбе. Како се због проблема са пандемијом каснило са реализацијом поменуте изложбе, планирано је да изложба буде уприличена 2021. године када се навршава шездесет година од смрти Бранка Мильковића. Такође, завршен је попис предмета из легата Љиљане Бибовић. Потребно је наручити инвентарну књигу за овај легат.

Напомена: Ни ове године у простору С.Сремац / Б.Мильковић није омогућена интернет веза, а такође није успело осветљење у витринама, које не ради дуже времена и ремети визуализацију.

7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЕДУКАЦИЈУ, ПРЕЗЕНТАЦИЈУ, КОМУНИКАЦИЈУ И КООРДИНАЦИЈУ ИЗЛОЖБЕНИХ АКТИВНОСТИ

- У јануару месецу завршен је рад на припреми изложбе „Зaborављени јунак-др Владан Ђорђевић“. Изложба је припремана и реализована на иницијативу Војне болнице у Нишу, поводом 142. годишњице болнице. Отворена је у Дому Војске 22. јануара 2020. године. Пратећи део изложбе чини и истоимени каталог, у ком су поред стручних текстова публиковане фотографије и скенови докумената прикупљени током истраживања. Изложба је 13. фебруара приказана и у Врању, у Галеријском простору Народног музеја, а 8. октобра у Народном музеју Краљево.
- Реализација **тематских радионица** :
  1. У склопу изложбе „ Винчанска жена-мит, богиња мајка“-током трајања изложбе реализоване су четири радионице, са ученицима различитог узраста, од предшколаца до матураната. Ученици су по

угледу на изложене експонате од глинамола вајали фигуре, упознавајући се са начином живота људи у праисторији.

2. „Како смо се одевали у Антици“ је радионица која је извођена у музеју и вртићима Предшколске установе Пчелица три пута. Резултати радионице, обликовани су у рад који би требало представити на Међународној конференцији едукатора у Цељу септембра 2020. године (одржавање конференције планирано је у марту, али је одложена због епидемиолошке ситуације)

- **Ажурирање facebook странице Народног музеја Ниш-** страница је посебно била активна у време ванредног стања, објављивањем кратких текстова које су кустоси припремали
- Припрема текстова за каталог радионица који је постављен на сајту Народног музеја Ниш и прати активности и понуду едукаторског одељења
- **Zoom конференције** су новина коју је едукаторско одељење понудило током ванредног стања. Кроз четири конференције у којима је активно учествовало до 80 ученика по укључењу, обрађиване су две од три понуђене теме. Највеће интересовање било је за историјат настанка Ђеле куле, која је понављана чак три пута, док смо једном говорили о Логору на Црвеном крсту и страдањима током Другог светског рата. Једном од ових конференција обележен је и дан оснивања Народног музеја Ниш, о чему је извештавала РТВ Војводина
- **Скајп часови** - Током 2020. године одржано је 6 скајп часова, са Логором на Црвеном крсту и из Археолошке сале. Због актуелне ситуације изазване корона вирусом, требало би потражити могућност за извођење скајп часова и zoom конференција и са осталих објеката (Књижевно меморијални простор, Ђеле кула и Синагога-интернет конекција), јер је упитно време кад ће се радионице поново безбедно изводити. У тренутној ситуацији, ово је најједноставнији начин активности едукаторског одељења.

- Припрема упутства за ауторе и координација у прикупљању радова за тематски зборник са Међународне музејске конференције едукатора одржане у Нишу децембра 2019. године
- Активно учешће на Форуму Креативна Европа 2020. године у Нишу
- **Стручни радови:**
  1. Заборављени јунак- др Владан Ђорђевић- каталог изложбе
  2. Како смо се одевали у антици- рад из области едукације (Цеље 2020)
  3. Допринос Владана Ђорђевића развоју медицине у Србији (зборник са научног скупа из Зајечара, са Дејаном Антићем)
  4. Значај Меморијалних комплекса у Републици Србији на примеру Меморијалног комплекса „12.фебруар“
- Припрема монографије „**Словенци у Србији под немачком окупацијом 1941-1944. године**“. Монографија је настала као резултат истоименог пројекта који су финансијски подржали: Министарство културе и информисања Републике Србије, Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, и Национални савет Словенаца у Србији. Монографија представља резултат дугогодишњег истраживања ове теме у установама заштите у Србији и Словенији. Монографија сублимира досадашњу доступну литературу на српском и словеначком језику, мемоарскоу и архивску грађу у установама заштите у Србији и Словенији, и приватну документацију породица Словенаца страдалих у Србији. Након уводног дела који износи историјске податке о окупацији Југославије, Априлском рату и ратним заробљеницима, судбина Словенаца у Србији током Другог светског рата приказана је кроз све окруже окупирани Србије у којима је било словеначких колонија. Посебну вредност представљају спискови Словенаца страдалих у Србији на крају књиге који поред значаја за потомке страдалих Словенаца и истраживаче који се баве овом темом, доприносе и персонализацији жртава Другог светског рата. Штампа књиге ће бити завршена током марта месеца, а једина финансијска обавеза музеја би била каталогизација монографије у Народној

библиотеци Србије. Аутор књиге је Ивана Груден Милентијевић, а издавачи СКС „Франце Прешерен“ као носилац одобреног пројекта и Народни музеј Ниш. Монографија је у формату Б5, обима 150 страна по пројекту са преводом ширег резимеа на словеначки језик.

8. КОНЗЕРВАТОРСКО - ПРЕПАРАТОРСКО ОДЕЉЕЊЕ

*

- У току овог периода кустос конзерватор је радио на конзерваторско - техничкој припреми следећих изложби:
  - припрема конзерваторске документације и паковање археолошких предмета који су дати на позајмицу Историјском музеју у Београду, за изложбу „Краљеви и светитељи српски“
  - за изложбу „Милован Крстић“, која је гостовла у Медија центру „Одбрана“ у Београду, радила сам на припреми конзерваторске документације, набавци сандука и материјала за паковање предмета и учествовала у организацији безбедног транспорта.
  - одлазак у Музеј републике Српске, у Бања Луци, где је обављено паковање и транспорт предмета изложбе „Медијана - задужбина Константина Великог“.
- Започета је конзервација бронзаног новца са археолошких ископавања на Медијани (2019).
- У периоду ванредне ситуације, због вируса COVID 19, периодично радила на реорганизацији депа на археолошком локалитету Медијана, заједно са музејским саветником Весном Црноглавац. У истом периоду, обавила увид у стање предмета у депо збирке Етнологије (метал, дрво и керамика).
- На сталној поставци, у Меморијланом комплексу „12. фебруар“, урађена је конзервација две мозаика, аутора академског вајара, Николе Антова. Рад је обухватао конзервацију металног рама и превентивну заштиту самих мозаика, уз техничку помоћ домара. Током рада

установљено је да су иза оба мозаика поломљена прозорска стакла. Стављање мозаика, за задње стране, није било могуће установити, али како је директно био изложен сталним атмосферским променама, највероватније је дошло до оштећења. Иза мозаика, на другом спрату, уколоњено је птичје гнездо, што указује на могућност лаког уласка птица.

Напомена: прозорска стакла на првом спрату су намештена, а на другом замена стакала није обављена због висине.

- У периоду јул-август-септембар, у депоу историје уметности, у згради Логора, кустос је организовао и учествовао у дератизацији и реорганизацији депоа. Реорганизација депоа извршена је у више фаза:
  - механичко чишћење сваког предмета
  - пребацивање слика и скулптура у други простор, који испуњава услове адекватне безбедности, према тачно унапред утврђеном редоследу и распореду
  - поновљена деритизација депоа
  - реорганизација полица у депоу, како би распоред предмета задовољио основне принципе музеолошке заштите
  - чишћење депоа
  - враћање предмета у депо
- Као заменик чланова жирија, учествовала сам у жирирању радова на Урбанистичко архитектонском конкурсу за изградњу нове зграде Музеја у Нишу.
- У циљу превентивне заштите предмета у депоима и изложбеним просторима, обављена је редовна деритизација и дезинсекција, као и провера и узимање података за температуру и влагу.

*

- Виши преп. конзервира 4 мермерне скулптуре и исписује бројеве на 56 фрагмената са археолошких ископавања на Медијани 2019. године.
- Припрема и паковање предмета за изложбу "Милован Крстић", која је гостовала у Београду и одлазак у Београд за паковање и враћање исте.

- Кустосу Станиславу Павловићу пружила сам помоћ у поставци за изложбу "Новац Краљевине Југославије"
- У периоду ванредене ситуације због вируса Covid 19 (од 15.3. до 11.5.2020.), у договору са кустосом Владом Радосављевићем и вишим конзерватором Драганом Ишљамовић, радила увид у стање депоа збирке етнологије (метално покућство, керамика и дрво).
У сарадњи са саветником кустосом Весном Црноглавац, пружана помоћ у реорганизацији депоа Античке збирке и конзервација мермерних скулптура и архитектонске пластике са локалитета Медијана.
- У периоду од јул до септембра, у депоу историје уметности, у згради Логора, учествовање у реорганизацији депоа.

*

ОБРАДА ПРЕДМЕТА

Сви приспели предмети у конзерваторско одељење евидентирани су у књизи евиденције приспелог материјала, тако да постоји евиденција о броју конзервиралих предмета са њиховим инвентарским бројевима и врстом конзерваторског третмана.

КОНЗЕРВАЦИЈА И ПРЕВЕНТИВНА ЗАШТИТА ПРЕДМЕТА

- Припрема и паковање предмета за изложбу "Милован Крстић" која је гостовала у Београду.
- Пружање помоћи кустосу Станиславу Павловићу у поставци за изложбу "Новац Краљевине Југославије"
- Примена адекватног препараторског третмана на 10 предмета од текстила из збирке етнологије
- У периоду ванредене ситуације због вируса Covid 19 (од 15.3. до 11.5.2020.) извршена је редовна превентивна заштита предмета у депоу Стевана Сремца и Бранка Мильковића у згради Логора и из збирке етнологије одрађен је препараторски третман на 5 предмета (прслука).

- Редовна превентивна заштита предмета у збирци етнологије (текстил) у згради Логора.
- Преглед стања и превентиван заштита предмета на сталној поставци Стеван Сремац и Бранко Мильковић.
- Дигитализација конзерваторских картона
- У договору са кустосом збирке етнологије Владом Радисављевићем и конзерватором Драганом Ишљамовић, учествовање на реорганизацији депоа збирке металног покућства, керамике и дрвета (Валентина Миловановић)
- Започет препараторски третман 25 застава из историске збирке кустоса Небојше Озимића.(Александра Џајић, Валентина Миловановић).
- Одрађена метода аноксија на предмету из збирке историје уметности.
- У договору са кустосом Маром Макарић и конзерватором Драганом Ишљамовић, реализована је реорганизација депоа збирке историје уметности (Валентина Миловановић, Александра Џајић).

9. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДОКУМЕНТАЦИЈУ СА ФОТОСЛУЖБОМ И СТРУЧНОМ БИБЛИОТЕКОМ МУЗЕЈА

Музејска изложбена делатност у 2020. години:

1. Изложба и Свечана академија поводом 142 године Војне болнице „Заборављени јунак ДР Владан Ђорђевић“ (гостовала је и у Врању)
2. Милован Крстић
3. Винчанска жена-мит, богиња, мајка
4. Новац Краљевине Југославије
5. Изложба радова за идејно решење нове зграде Музеја
6. Изложба завршних радова студената Мастер 2020
7. Мастер 2020

8. Концерт младих талената

9. Винчанска жена, мит, богиња, мајка (гостовала је и у Врању)

Музејски фонд:

Збирка Рим увећана је за 201 предмет

Збирка Византија увећана је за три предмета

Збирка Историје Уметности увећана је за један предмет- бронзана плакета

Вука Карадића из 1964. године

Збирка књижевна заоставштина увећана је заоставштином Љиљане Бибовић

Дигитализација :

Број унетих предмета у програм ИМУС за 2020. годину:

укупно по збиркама за годину 2020. унето је 4003 предмета, а дигитализовано 2010 предмета

*

- Дигитализација исложбених досијеа: дигитална обрада документације која се односи на изложбене активности и њихов унос у базу до 2010. године

- Остали послови у програму ИМУС, послови администратора, BACK UP података

- Дигитализација фотографија епиграфских споменика из збирке Епиграфика

- Учење на скупу у вези нацрта закона о културном наслеђу

- Сарадња са ауторима актуелних изложби

- Сарадња са ауторима научних радова у циљу давања информација и коришћења музејске документације

*

Послове који су описаны у Правилнику о организацији и систематизацији послова у Народном музеју Ниш, а односе се на кустоса документаристу, су извршавани редовно, одговорно и на време. У току 2020. године имајући у виду и рад од куће за време ванредног стања као и током новембра и децембра, поред осталих послова рађено је:

- Редовно уношење података из Улазне књиге Народног музеја Ниш у базу података ИМУС. (од редног броја 1456-1912)
- Садржај веб сајта Народног музеја Ниш је редовно и на време ажуриран у сарадњи са Организатором музејских активности.
- Израда дигиталних садржаја према захтеву музејског едукатора за потребе веб-сајта музејске едукације и друштвених мрежа путем којих је вршена презентација рада и културног наслеђа које се баштини у Народном музеју Ниш.

Фото служба:

Фотографисано је 40 предмета и 100 изложбених плаката за потребе уноса у базу, рад на припреми материјала за изложбе.

Библиотека:

*

- **Набавка и богаћење књижног фонда**
  - библиотечки фонд се увећава континуирано: куповином, поклонима и разменом. Нумерички показатељи илуструју богаћење фонда на годишњем нивоу;
  - укупан фонд библиотеке увећан је за 191 библиотечку јединицу : 149 монографских публикација (монографије, каталоги, водичи и брошуре) и 42 свеске серијских публикација;

- књижни фонд обогаћен је: поклоном 38 публикација, разменом 149 наслова и куповином 4 монографске публикације. Укупно : 191 публикација.

- **Стручна обрада библиотечког материјала**

- сва нова издања су инвентарисана, стручно обрађена и уведена у улазну и инвентарну књигу;
- све публикације су унесене у електронску базу података;
- сачињена је процена вредности свих библиотечких јединица;
- урађени су предметни каталоги за све пристигле публикације;
- ажурирани евидентциони картони за серијске публикације;
- аналитика прилога у новим серијским публикацијама;
- урађена аналитичка обрада прилога за старе часописе : МАТЕРИЈАЛИ (22 броја), ARCHAEOLOGICA IUGOSLAVICA (1-24), SINGIDUNUM (1-4), MISCELLANEA AETATIS MEDIAE, ПОСЕБНА ИЗДАЊА са Симпозијума из Сарајева : Академије наука и уметности БиХ (9), АРХЕОЛОШКИ РАДОВИ И РАСПРАВЕ (2), SITULA (10), DOCUMENTA PRAEHISTORICA (11), АРХАИКА (5), ЕТНО-КУЛТУРОЛОШКИ ЗБОРНИК (20). У другој половини године : ВРАЊСКИ ГЛАСНИК (36), ЛЕСКОВАЧКИ ЗБОРНИК (58), УЖИЧКИ ЗБОРНИК (10), КРУШЕВАЧКИ ЗБОРНИК (6), НОВОПАЗАРСКИ ЗБОРНИК (30).

- **Каталошка обрада књижног фонда**

- урађени су картони књига за лисни алфабетски каталог, посебно за сваки нови наслов или свеску периодике и одложени у картотечки орман;
- урађене су упутне каталошке јединице за наслов;
- континуирано уношење предметних одредница;

- нови бројеви се редовно евидентирају, у контролним картонима за серијске публикације.

- **Рад са корисницима**

- свакодневно претраживање базе података библиотеке ради давања потребних информација корисницима око тражене литературе;
- евидентирање корисника у картонима књига, картонима корисника и електронској бази података;
- дневно евидентирање корисника ради анализе динамике коришћења библиотеке;
- у овом периоду задужено је 615 наслова књига а раздужено 251 ;
- провера публикација које су на коришћењу кроз контролу „џепова“ корисника (врши се тромесечно);
- сталним ангажовањем на промоцији специјалне библиотеке повећан је број нових корисника (344), углавном доктораната из иностранства;
- оглашавање информатора о пристиглим публикацијама које богате фонд Библиотеке;
- скенирање текстова и фотографисање телефоном током целе године. Овим путем је слање докумената свим корисницима из иностранства и кустосима из Србије, лако, брзо и ефикасно;
- претрага свих серијских публикација на тему Наисус и Медијана, за ДОКТОРАНТА Филозофског факултета Војислава Божиновића (10 дана у фебруару);
- ЗА МАСТЕР РАД У ФИРЕНЦИ, на тему „Унутрашње уређење изложбеног простора Нродног музеја у Нишу“, нишке студенткиње Соње Стојановић, усликано и послато 198 (фајлова) слика, текстова и техничких цртежа, путем WETRANSFERA (маја и јула 2020.);
- ЗА ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ Марку Стојиљковићу претражено је и прегледано 28 публикација. Публикације на тему : „Црквене прилике у Нишу, након ослобођења 1878.“ сликање,

скенирање и слање фајлова, након претраге у библиотеци (јули, август, октобар 2020.).

- **Размена издања**

- размена издања одвија се континуирано у току читаве године. Одељењу за селективну набавку и као обавезни примерак НБС, у складу са Законом о обавезному примерку, послато је 48 нових издања НМН.
- попуњавање фондова установа културе дупликатима стручних публикација (УБ „Никола Тесла“ ; Народни музеј у Крушевцу и Центар за митолошке студије у Рачи). 16. 11. 2020, УБ „Никола Тесла“ донирала је 32 дупликата стручних публикација, а НМН је поклонио УБ, 13 дупликата.

- **Смештај књига**

- одлагање коришћених, односно узимање нових наслова, као и смештај нових и обрађених публикација у полице. Ови послови захтевају свакодневно ангажовање.

- **Заштита књижног фонда**

- физичка заштита (брисање, усисавање и превентивна заштита) целокупног библиотечког фонда више пута у току године;
- редовна и ванредна дератизација и дезинсекција две просторије у којима је смештена књижна грађа (марта и октобра 2020. године);

- **Остали послови**

- БИБЛИОГРАФИЈА ИЗДАЊА НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ (2015-2020), у целости приређена и предата за објављивање у наредном Зборнику НМН, бр. 29/2020.
- Учешће на семинару о изменама Правилника о стицању виших звања, у НБ „Стеван Сремац“ у Нишу. Предавачи су библиотекари из НБС и Матице српске. Семинар је одржан 23. јануара 2020. године.
- Учешће на вебинару у организацији МДС, 29. маја 2020. године у 12 часова. Тема је „Трансформација специјалних библиотека и њихова одрживост у 21. веку“ („Transformation of special libraries for sustainability in the 21 st century“) Предавач је Ђина де Алвис (Gina de Alwis), доктор наука из Сингапура. Предавање је конципирано на савременим искуствима у музејским библиотекама у Сингапуру, Минесоти, Сан Франциску, Мичигену, Торонту и Хонг Конгу. Добијен СЕРТИФИКАТ за учешће не вебинару.
- Учешће на вебинару у организацији БДС, 24.9.2020. у 15 часова. Тема је: „Библиотеке и агенда УН 2030“. Предавачи су из САД, Француске, Аустралије и Немачке.
- Учешће на онлајн конференцији БДС од 14-16.12.2020. Тема конференције: „Мобилно библиотекарство: до удаљених корисника путем мобилних апликација, услуга и идеја“.
- Попис нових наслова пристиглих у Библиотеку од 2013. до 2020. године;
- Редовно учешће на промоцијама нових издања, сродних институција, ради богаћења књижног фонда;
- Успостављена сарадња са Народном библиотеком Србије, Друштвом конзерватора Србије, Републичким заводом за заштиту споменика културе и Музејем примењене уметности, Матицом српском, ради богаћења књижног фонда Библиотеке Народног музеја у Нишу.

*

Претходну 2020. годину обележила је пандемија корона вируса, у свим областима живота па и у радним активностима везаним за план и програм рада библиотеке, које су се одвијале рестиктивно и уз повремене застоје и паузе у раду, које су биле неминовне.

Ипак и у тим околностима радио се оно што је било могуће у датом тренутку:

- Учешће библиотеке Народног музеја на добротворном Светосавском анткваријату који организује НКЦ са 16 књига као поклон Геронтолошком центру у Нишу. При томе Народни музеј је добио 19 књига за попуну нашег фонда.
- Опремљено радно место библиотекара новим компјутером.
- Учешће у комисији за јавне набавке музеја.
- Учешће на првој скупштини БДС у Београду везаној за оснивање нових секција у оквиру друштва и подношења извештаја о раду новоформиране подружнице у Нишу.
- Израда извештаја о стању музејске библиотеке на захтев НБС, за потребе новоосноване мреже библиотека у Србији (МБС) која ће у будућности пратити и унапређивати положај библиотека у целој Србији
- Пружање стручне помоћи професорима са Филозофског факултета које раде на пројекту САНУ-огранак у Нишу: Библиографија старе и ретке књиге на југу Србије 18-19век,са издвајањем и пописивањем старе књиге до 1900. године.
- Истовремено с обзиром да је то и потреба наше библиотеке настављен је континуиран рад на издвајању и прављењу спискова ретке књиге из нашег фонда. На тај начин установљавањем правог стања ствари (са коликим и са каквим фондом располажемо) могу да се предузму даље активности везане за издвајање, обраду и смештај старе и ретке књиге. За смештај су стигла два планирана затворена метална ормана.

- Учешће на форуму БДС у Нишу. Отворена дискусија на тему: промена правилника о бодовању и стицању звања у библиотечком пословању.
- Објављен рад у зборнику НМ бр.27-28 под називом „Завичајни музеји“.
- Колико је било могуће радило се и на набавци књига и обогаћивању књижног фонда. Укупан фонд библиотеке увећан је за 190 публикација и то: 149 монографских и 41 серијску публикацију. Све публикације су приновљене поклоном и разменом. Због ситуације са ковидом није било куповине публикација. У размену је послато из библиотеке 185 публикација и то највећи број установама са којима имамо редовну сарадњу и мањи број појединцима сарадницима и пријатељима музеја.
- Сва наша издања су послата као обавезан примерак.
- Колико су услови дозвољавали одржавана је сарадња са другим установама културе, посете изложбама (Владан Ђорђевић; Праисторијска жена; Новац у Краљевини Југославији..) и промоцијама нових издања сродних институција (музеја, архива, библиотека) као и контакти са издавачким кућама у вези набавке нових издања за потребе наших кустоса.
- Сталан рад са корисницима библиотеке, давање стручних информација и пружање сваке помоћи око тражене литературе.

Забележено је више посета кустоса и неколицина са стране (један докторант и пар пријатеља и сарадника музеја).

Оглашавање месечног информатора о пристиглим публикацијама у току месеца на огласној табли музеја.

Нереализовано у 2020. години а предвиђено планом и програмом:

Нажалост и даље стоји као обавеза да се оформе комисије за ревизију и за пријем легата Боривоја Гојковића, који је почетком године поклоном стигао из УБ „Никола Тесла“, да би након тога могле да се предузимају активности

vezane za fond, za staru i retku knjigu, za konzervaciju i zaštitu, odлагање knjižnog fonda u polице као и обраду i смештај легата Боривоја Гојковића.

ОРГАНИЗАЦИЈА МУЗЕЈСКИХ АКТИВНОСТИ И ОДНОС СА ЈАВНОШЋУ

- Завршавање годишњег пописа за 2019. годину – члан Комисије за попис готових производа и роба (јануар),
- Завршавање коначне статистике за 2019. годину и рад на упоредној статистици за претходних неколико година (јануар),
- Сређивање личне музејске архиве (јануар),
- Гостовање на Радију Глас Епархије нишке – сумирање резултата и најава активности за 2020. годину (јануар),
- Гостовање на ТВ Зона – сумирање годишњих резултата и најава активности за 2020. годину (јануар),
- Уживо укључење у јутарњи програм РТС -а: прича о посећености објекта Народног музеја Ниш (21. јануар),
- Физичка и техничка помоћ приликом реализације изложбе Татјане Трајковић Филиповић „Винчанска жена – мит, богиња, мајка“ , (фебруар),
- Физичка и техничка помоћ приликом реализације изложбе Станислава Павловића „Новац Краљевине Југославије“, (фебруар),
- Стручно вођење кроз Археолошку салу студената из Русије, (10. март),
- Писање текстова за званичну ФБ страницу Народног музеја Ниш током ванредног стања,
- Телефонско укључење у емисију на ТВ Зона плус поводом Дана музеја 1. априла 2020. године,
- Писање за ФБ страницу НК ICOM Србија поводом Дана музеја 1. априла 2020. године,

- Два директна укључења у емисије РТС –а током трајања ванредног стања 28. априла и 5. маја 2020. године,
- Снимање прилога за локални медиј Коперникус ТВ о раду Народног музеја Ниш током ванредног стања,
- Учествовање у истраживању Завода за проучавање културног развитка о утицају пандемије на установе културе,
- Укључивање у Радио Глас Епархије нишке поводом градске славе (јун),
- Гостовање на ТВ Зона поводом градске славе (јун),
- Координација са ФУ Универзитета у Нишу око поставке изложбе завршних мастер радова у Галерији *Синагога*, (јули),
- Укључивање у Радио Глас Епархије нишке поводом изложбе радова ФУ у Нишу,
- Давање изјаве за НТВ поводом иложбе и протокола о сарадњи са ФУ из Ниша, (јули),
- Снимање прилога за РТВ Belle Amie, (јули),
- Снимање прилога за City radio Niš, (август),
- Укључивање директно у јутарњи програм Прве ТВ – прича о затварању Ђеле куле на недељу дана и генерално прича о посетама у доба короне,
- Комплетна реализација стручне екскурзије запослених у Народном музеју Ниш: израда итинерера који је укључивао и посету Народном музеју Ужице, СРП Увац, манастиру Студеница са стручним вођењем,
- Организација и учешће на састанку манифестације МУЗЕИ ЗА 10, (октобар),
- Гостовање у медијима поводом манифестације МУЗЕИ за 10, (новембар),
- Попуњавање упитника за ИК ICOM Србија у вези са реализацијом изложбених активности Народног музеја Ниш током 2020. године, (децембар),
- Координација са НУРДОР –ом око новогодишњих хуманитарних честитки, (децембар).

Лично усавршавање: Положен стручни испит за више стручно звање (новембар - децембар)

ПОСЕТА ОБЈЕКАТА НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ У 2020.год

	ЈАНУАР ttl. 2234 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	695 ИНД	83 ГР	TTL	1302 ИНД	117 ГР	TTL	35 ДОМ	2 СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	476	26	502	559	45	604	17	-	17	1123
АРХ. САЛА	83	12	95	159	36	195	18	2	20	310
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	120	-	120	584	36	620	-	-	-	740
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СС/БМ	16	45	61	-	-	-	-	-	-	61

	ФЕБРУАР ttl. 3477 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	1233 ИНД	620 ГР	TTL	936 ИНД	123 ГР	TTL	469 ДОМ	96 СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	635	88	723	243	88	331	62	3	65	1119
АРХ. САЛА	113	-	113	156	13	169	7	72	79	361
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	196	-	196	521	22	543	400	21	421	1160
СИНАГОГА	236	512	748	14	-	-	-	-	-	762
СС/БММ	53	20	73	2	-	2	-	-	-	75

У Медија центру ОДРБАНА у Београду отворена је 18. фебруара 2020. године изложба музејске саветнице Маре Макарић МИЛОВАН КРСТИЋ. Изложба траје до 7. марта 2020. године.

У Галерији Синагога дана 21. фебруара у 13x отворена је изложба Татјане Трајковић Филиповић и сарадника ВИНЧАНСКА ЖЕНА – МИТ, БОГИЊА, МАЈКА. Коначан број посетилаца биће дат на крају изложбе. На отварању је било 74 посетилаца – инд. Посете. Групне посете 512 – школске екскурзије.

	МАРТ ттл. 1805 посетилаца										
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE				
	435 IND	639 GR	TTL	554 IND	125 GR	TTL	32 DOM	20 STR	TTL	Σ	
ЋЕЛЕ КУЛА	161	10	171	262	125	387	11	0	11	569	
АРХ. САЛА	44	0	44	74	0	74	14	6	20	138	
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ЛОГОР	63	-	63	210	-	210	7	14	21	294	
СИНАГОГА	140	8 + 621 *	769	8	-	8	-	-	-	777	
СС/БМ	27	-	27	-	-	-	-	-	-	27	

На галерији Галерије Синагога отворена је 4. марта у 13 сати изложба НОВАЦ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ОД ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ ХИХ ВЕКА ДО ПОЧЕТКА ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА. Аутор изложбе и каталога је кустос историчар Народног музеја Ниш Станислав Павловић. Изложба је повучена 16. ИИИ 2020. услед проглашења ванредног стања.

* домаће екскурзије – посета школске деце из Ниша

15. МАРТА 2020. ГОДИНЕ ПРОГЛАШЕНО је ВАНРЕДНО СТАЊЕ У СРБИЈИ УСЛЕД ПАНДЕМИЈЕ ВИРУСА COVID 19. МУЗЕЈ ПРИМАО ПОСЕТЕ И 15. МАРТА 2020.

	АПРИЛ ttl. 0 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	ИНД	ГР	TTL	ИНД	ГР	TTL	ДОМ	СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
АРХ. САЛА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СС/БМ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Музеј затворен за посетиоце због ванредног стања.

	МАЈ ttl. 500 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	0	0	TTL	ИНД	0	ГР	TTL	466	34	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	-	-	-	-	-	-	344	18	362	362
АРХ. САЛА	-	-	-	-	-	-	41	6	47	47
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	-	-	-	-	-	-	78	10	88	88
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
СС/БМ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Сви објекти Народног музеја Ниш отворени су за посетиоце од 12. маја 2020. године и до краја месеца све посете биле су бесплатно па је зато у евиденцији уписано све као бесплатно. Све су бесплатне посете током маја. Изложба ВИНЧАНСКА ЖЕНА – МИТ, БОГИЊА, МАЈКА затворена је за посетиоце 20. В 2020. (последњи дан посете, када и није било посетилаца, био је 19. В 2020).

Поставка СС / БМ није отварана током маја за посете.

	ЈУН ttl. 4027 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	1085 ИНД	2513 ГР	TTL	190 ИНД	0 ГР	TTL	222 ДОМ	17 СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	829	1169	1998	105	-	105	63	3	66	2169
АРХ. САЛА	65	554	619	20	-	20	62	10	72	711
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	88	790	878	65	-	65	97	4	101	1044
СИНАГОГА	103	-	103	-	-	-	-	-	-	103
СС/БМ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Поставка СС / БМ није отварана током јуна за посете.

Галерија Синагога – изложба радова са конкурса за нову зграду Народног музеја Ниш од 17. до 30. ВИ 2020. године. Укупан број посетилаца 103. Последњег дана било је организовано стручно вођење (водили људи из Завода за урбанизам који је носилац конкурса био) и било присутно 15 људи.

Напомена: За све домаће индивидуалне посетиоце сви објекти су били бесплатно од 3 до 7.ВИИ 2020.

	ЈУЛИ ttl. 1596 посетилаца										
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE				
	1231 ИНД	10 ГР	TTL	335 ИНД	0 ГР	TTL	13 ДОМ	7 СТР	TTL		Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	797	10	807	195	-	195	4	2	6	1008	
АРХ. САЛА	114	-	114	35	-	35	-	2	2	151	
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ЛОГОР	191	-	191	101	-	101	9	3	12	304	
СИНАГОГА	59	-	59	-	-	-	-	-	-	59	
СС/БМ	70	-	70	4	-	4	-	-	-	74	

Галерија Синагога била је отворена од 1. до 15. јула отворена за изложбу ФУ Ниш – Департман за примњену уметност од 1. до 7. јула и Департман за ликовну уметност од 8. до 15. јула – изложбе су се звала МАСТЕР а представљале су завршне – мастер радове студената Факултета уметности у Нишу. Прву изложбу посетило је 36 људи а другу 23, дакле укупну 59 посетилаца.

	АВГУСТ ttl. 3762 посетилаца										
	DOMAĆI			INO			FREE				
	3193 ИНД	95 ГР	TTL	356 ИНД	9 ГР	TTL	109 ДОМ	0 СТР	TTL		Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	2237	52	2289	164	-	164	30	-	30	2483	
АРХ. САЛА	307	43	350	42	9	51	47	-	47	448	
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ЛОГОР	525	-	525	148	-	148	32	-	32	705	
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
СС/БМ	124	-	124	2	-	2	-	-	-	126	

	СЕПТЕМБАР ttl. 2419 посетилаца										
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE				
	1788 ИНД	170 ГР	TTL	314 ИНД	0 ГР	TTL	143 ДОМ	4 СТР	TTL	Σ	
ЋЕЛЕ КУЛА	1363	95	1458	164	-	164	80	-	80	1702	
АРХ. САЛА	107	35	142	41	-	41	-	2	2	185	
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ЛОГОР	266	33	299	109	-	109	63	2	65	473	
СИНАГОГА	30	-	30	-	-	-	-	-	-	30	
СС/БМ	22	7	29	-	-	-	-	-	-	29	

Дана 23.IX 2020. године у Сингаоги је одржан концерт ученица Школе за музичке таленте из Ђуприје Дуње Стојковић и Марте Медан. По свим епидемиолошким правилима присуствовало је 27 посетилаца и њих троје на сцени (клавирски сарадник Уки Оваскаинен), укупно 30 посетилаца.

	ОКТОБАР ttl. 2092 посетилаца										
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE				
	1298 ИНД	218 ГР	TTL	439 ИНД	7 ГР	TTL	95 ДОМ	35 СТР	TTL	Σ	
ЋЕЛЕ КУЛА	888	48	936	234	-	234	67	16	83	1253	
АРХ. САЛА	143	49	192	62	7	69	-	14	14	275	
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ЛОГОР	243	54	297	143	-	143	28	5	33	473	
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
СС/БМ	24	67	91	-	-	-	-	-	-	91	

Ћеле кула је била затворена за посетиоце од 13. до 20. октобра. Први радни дан 21. октобар 2020.

	НОВЕМБАР ttl. 1080 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	497 ИНД	10 ГР	TTL	283 ИНД	0 ГР	TTL	232 ДОМ	58 СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	300	-	300	133	-	133	164	24	188	621
АРХ. САЛА	94	-	94	47	-	47	-	-	-	141
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	89	-	89	103	-	103	68	34	102	294
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СС/БМ *	14	10	24	-	-	-	-	-	-	24

*СС / БМ је радила до 15. новембра 2020.

	ДЕЦЕМБАР ttl. 624 посетилаца									
	ДОМАЋИ			ИНО			FREE			
	365 ИНД	0 ГР	TTL	240 ИНД	0 ГР	TTL	17 ДОМ	2 СТР	TTL	Σ
ЋЕЛЕ КУЛА	255	-	255	92	-	92	6	-	6	353
АРХ. САЛА	50	-	50	41	-	41	-	-	-	91
МЕДИЈАНА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЛОГОР	60	-	60	107	-	107	11	2	13	180
СИНАГОГА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СС/БМ *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*СС / БМ била је затворенна за посетиоце током децембра 2020.

„Музеји за 10“ од 13. до 15. XI 2020.
Тотал 285 посетилаца

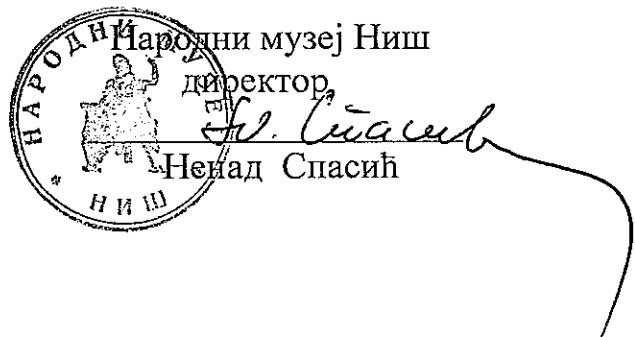
Домаћи индивидуално 11820
Домаћи групно 4358
Тотал домаћих посетилаца 16178

(Ћеле кула 177, Логор 60, Арх. Сала 43,
СС / БМ 5)

Страни индивидуално 4949
Страни групно 381
Тотал страних посетилаца 5330

Бесплатно домаћи 1833
Бесплатно страни 275
Тотал бесплатних посетилаца 2108

УКУПАН БРОЈ ПОСЕТИЛАЦА НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ ТОКОМ 2020.
ГОДИНЕ ЈЕ **23616.**

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПЕРИОД 01.01.– 31.12.2020. ГОДИНЕ

Финансијско функционисање Народног музеја Ниш у 2019. години било је одређено буџетом града Ниша за 2020. годину, на основу решења 5789-1/19-24 од 25.12.2019. године и Финансијским планом Народног музеја Ниш за 2020. годину. У току године финансијски план је мењан три пута на основу решења:

- број 249-1/20-24 од 22.01.2020.године
- број 4706-1/2020-24 од 02.12.2020.године.
- број 5048-1/2020-24 од 25.12.2020. године.

Средства за реализацију плана била су определјена у буџету на Разделу 4, Глава 4.06, Функција 820:

- Програмска активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе. Циљ активности је Обезбеђење редовног функционисања установа културе, која се мери кроз индикаторе:
  - Број запослених у установи културе у односу на дозвољени број запослених. Циљана вредност за 2020. годину износи 100,00%, (54 запослена од 54 одобрених радних места). Остварена вредност је 100,00% (54 запослена од 54 одобрених радних места).
  - Једнак родни приступ у запошљавању у Народном музеју Ниш. У базној години тај проценат је износи 60% жена у укупном броју запослених. Био је циљ да се тај проценат смањи на 58%, а остварено је учешће жена од 55,56%. Одступање је последица нормалних осцилација јер је запошљавање по половима резултат случајности, а није циљано. Већ приликом следећег одласка у пензију и новог запошљавања то може да се промени.
  - % учешћа зарада у укупном буџету установа. Базна вредност је износила 63,13%. Циљ је био смањење овог учешћа на 58,91%, али је због смањене пословне активности услед епидемије корона вирусом ово повећано на 75,40%,
- Програмска активност 1201-0003 Унапређење презентације културног наслеђа. Циљ активности је Очувања и заштита културног наслеђа, која се мери кроз индикаторе:
  - Број реализованих културних програма који промовишу културно наслеђе у односу на број планираних програма, са освртом на родну равноправност у заступљености аутора. Циљана вредност за 2020. годину била је 11 програма (6 аутора мушких пола + 5 аутора женских пола), а остварено је 10 програма (5 аутора мушких пола и 5 аутора женских пола). Индикатор је готово у

- потпуности остварен што је добар резултат, с обзиром на ванредне околности у којима је установа радила.
- Укупан број посетилаца на свим културним дogaђajima који су одржани. Циљана вредност за 2020. годину износила је 120 000 посетилаца. Остварена вредност је 38 391 посетилац. Разлог је смањен број туриста и ученичких екскурзија као последица пандемије корона вирусом.
  - Број реализованих културних програма популаризације културно-историјског наслеђа који се финансирају из локалног буџета. Планирано је 11 културних програма, а остварено 10, из вћ напред наведених разлога, и
  - Број пројекта за очување и заштиту културног наслеђа који се суфинансирају из средстава Министарства. У 2020. Години није било планирано да се конкурише код Министарства културе и информисања.

Приходи

Приходи по изворима

Табела 1

	Конто	Извор	Планирано			остварено		
			Буџет	Сопст.ср	Укупно	Буџет	Сопст.ср	Укупно
1	7911	Буџет Града 01	67.532.000		67.532.000	61.642.665		61.642.665
2	7911	Буџет Града 07	0		0	0		0
3	7911	Буџет Града 15	0		0	0		0
	791	Свега буџет Града	67.532.000	0	67.532.000	61.642.665	0	61.642.665
4	7711	РФЗО и НСЗ		350.000	350.000,00		302.445,69	302.446
5	7421	Приходи од продаје услуга		9.792.000	9.792.000,00		3.458.835	3.458.835
6	8231	Приходи од продаје сувенира		500.000	500.000,00		304.995	304.995
7	7321	Донације међинарод.орг.	0	0	0,00	0	0	0
8	7451	Остали приходи		50.000	50.000,00		48.144	48.144
			67.532.000	10.692.000	78.224.000	61.642.665	4.114.419	65.757.085

Генерално посматрано приходи у 2020. години нису достигли планиране величине, пре свега због мањег остварења прихода из буџета Града Ниша из извора 01 и још више због неостварених сопствених прихода.

Од планираних 67.532.000,00 динара остварено је из буџета (извор 01), 61.642.665,00 динара, односно 91,28%. Разлог неостварених буџетских прихода је последица тога да је на позицији 291 Капитално одржавање зграда и објекатило планирано на конту 5114, Пројектно планирање 3.950.000,00 динара. Ова средства је требало да буду реализована преко Секретаријата за инвестиције, али Народни музеј нема информација шта је било са тим планираним средствима.

Проценат остварења сопствених прихода износио је 38,48%, од планираних 10.692.000,00 динара, остварено је 4.114.419,00 динара.

Смањење сопствених прихода је директна последица смањења броја посетилаца, као резултат ванредних околности изазваних пандемијом.

У претходној години је промењен начин исплате накнада за породиљско одсуство у смислу да се накнаде исплаћују директно породиљамаа не преко рачуна послодавца.

1. Програмска активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе.

Расходи

Табела 3

Расходи			планирано			Остварено		
поз	контн	опис	Буџет	Сопст.ср.	Укупно	Буџет	Сопст.ср.	Укупно
273	4110	Плате и додаци запослених	44.895.000	400.000	45.295.000	44.893.264	6	44.893.270
	4111	Плате и додаци запослених	44.895.000	400.000	45.295.000	44.893.264	6	44.893.270
274	4120	Социјал доп.на терет послод.	7.475.000	72.000	7.547.000	7.474.707	0	7.474.707
	4121	Допринос за ПИО	5.163.000	50.000	5.213.000	5.162.725	0	5.162.725
	4122	Допринос за здравств.зашт.	2.312.000	22.000	2.334.000	2.311.982	0	2.311.982
275	4130	Накнаде у натури	550.000	300.000	850.000	491.870	241.620	733.490
	4131	Накнаде у натури	550.000	300.000	850.000	491.870	241.620	733.490
276	4140	Социјална дав.запосленима	279.000	800.000	1.079.000	278.310	431.669	709.979
	4141	Боловања		350.000	350.000		245.768	245.768
	4143	Отпремнине и помоћи	279.000	150.000	429.000	278.310	51.900	330.211
	4145	Солидарна помоћ запосленима		300.000	300.000		134.000	134.000
277	4150	Накнаде трошк запосленима	0	550.000	550.000	0	483.490	483.490
	4151	Накнаде трошк запосленима		550.000	550.000	0	483.490	483.490
278	4160	Награде запосленима	1.220.000	50.000	1.270.000	1.219.297	1	1.219.298
	4160	Награде запосленима	1.220.000	50.000	1.270.000	1.219.297	1	1.219.298
279	4210	Стални трошкови	7.950.000	1.900.000	9.850.000	6.833.593	1.371.198	8.204.791
	4211	платни промет		150.000	150.000	0	103.185	103.185
	4212	енергетске услуге	3.500.000	600.000	4.100.000	2.463.439	606.650	3.070.089
	4213	комуналне услуге	250.000	200.000	450.000	220.677	125.550	346.227
	4214	услуге комуникација	0	450.000	450.000	0	371.560	371.560
	4215	услуге осигурања	0	100.000	100.000	0	112.139	112.139
	4216	трошкови закупа	4.200.000	350.000	4.550.000	4.149.477	86	4.149.563
280	4219	остали трошкови		50.000	50.000	0	52.027	52.027
	4220	Трошкови путовања	0	75.000	75.000	0	39.625	39.625
	4221	Трошк.путов. у земљи 01	0	70.000	70.000	0	38.005	38.005
	4223	Трошк-пут.у окв.ред.рада		5.000	5.000	0	1.620	1.620
281	4230	Услуге по уговору	0	0	0	0	0	0
282	4240	Специјализоване услуге	0	0	0	0	0	0
283	4250	Текуће поправ и одржавања	157.000	650.000	807.000	9.842	660.037	669.880
	4251	одржавање зграда 01	107.000	250.000	357.000	9.842	266.777	276.619
	4252	одржавање опреме	50.000	400.000	450.000	0	393.261	393.261

	4260	Материјал	177.000	890.000	1.067.000	81.667	818.471	900.138
284	4261	административни материјал	53.000	350.000	403.000	7.015	406.586	413.601
	4263	материјал за образовање кадра		170.000	170.000	0	144.700	144.700
	4264	материјал за саобраћај	0	100.000	100.000	0	55.525	55.525
	4268	материјал за домаћинство	124.000	170.000	294.000	74.652	154.001	228.652
	4269	Материјал за посебне намене		100.000	100.000	0	57.660	57.660
	287	4650 Остале донације и трансфери	241.000	0	241.000	240.835	0	240.835
	4651	Остале донације и трансфери	241.000	0	241.000	240.835	0	240.835
289	4820	Порези, таксе и казне	0	20.000	20.000	0	5.212	5.212
		Остали порези 01		10.000	10.000	0	1.782	1.782
	4822	Обавезне таксе		10.000	10.000	0	3.430	3.430
290	4830	Новч казне и пен по реш суд	0	100.000	100.000	0	0	0
	4831	Новчане казне	0	100.000	100.000	0	0	0
		Свега класа 4:	62.944.000	5.807.000	68.751.000	61.523.385	4.051.330	64.960.360
291	5110	Капитално одрж. зграда	3.950.000	0	3.950.000	0	0	0
	5114	Проектно планирање 01	3.950.000	0	3.950.000	0	0	0
292	5122	административна опрема 01	0	350.000	350.000	0	306.956	306.956
	5126	Опрема за културу 01	0	400.000	400.000	0	181.799	
294	5150	Нематеријална имовина	0	0	0	0	0	0
			3.950.000	750.000	4.700.000	0	488.755	488.755
295	5231	Набав робе за даљу прод		500.000	500.000	0	421.790	421.790
		укупно :	66.894.000	7.057.000	73.951.000	61.523.385	4.961.874	65.870.905
		01	66.894.000		66.894.000	61.523.385		61.523.385
Приходи:			04		7.057.000	7.057.000	4.961.874	4.961.874
				66.894.000	7.057.000	73.951.000	61.523.385	4.961.874
								66.485.260

Трошкови зарада радника и социјални доприноси на терет послодавца

Народни музеј је 2020. годину започео са 55 упошљеника, од чега је 48 било запошљено на неодређено, а 5 на одређено време. Две упошљенице које су запошљене за стално налазе се на породиљском боловању, а уместо њих запослено је двоје на одређено време до повратка наведених радница са породиљског боловања. Година је завршена са 54 упошљеника, примљених за стално.

У току 2020. године примљено је 12 плата (Исплаћен је део зараде за децембар 2019. године, зараде за период јануар – новембар 2020. године и део зараде за децембар 2020.). Народни музеј је од планираних 43.900.000,00 динара утрошио за зараде 43.329.834,00 из буџета. Из осталих извора је било планирано 400.000,00 динара, а утрошено је 6,00 динара.

Просечна бруто зарада у установи износила је у 2019. години 63.670.70 динара месечно, а у 2020. години 68.633.04 динара, док је просечна зарада у републици за 12 месеци 2020. године износила 82.894,00 динара.

Истовремено, нето зарада у установи је износила за 2020. годину 49.736,41 а у републици за 12 месеци 2020. године 60.073,00 динара.

Социјални доприноси

Социјални доприноси су везани за зараде. Из буџета је за ову намену плаћено 7.474.707,00 динара, а из сопствених средстава није било исплате за ову намену.

Накнаде у натури

Народни музеј Ниш је до 2020. године углавном исплаћивао накнаду за превоз у натури. Након избијања пандемије и укидања ванредног стања већи број запослених се изјаснио за исплату накнаде у новцу да би избегли опасност заражавања у средствима јавног превоза, тако да је потреба за средствима на овој позицији битно смањена у односу на 2019. годину. До краја 2020. године измирени су рачуни за превоз за период од децембра 2019. године до новембра 2020. године. Из буџета су исплаћене накнаде у висини прве зоне за 12 месеци, односно укупно 491.870,00 динара, а из осталих прихода разлику у рачунима за другу зону и за 4 месеца 2019. године у укупном износу од 121.474,73 динара.

Поводом новогодишњих и божићних празника за новогодишње пакетиће за децу радника издвојено је из сопствених средстава 120.000,00 динара ($24 \times 5.000,00$).

Социјална давања запосленима

Из средстава Републичког фонда за здравствено осигурање исплаћено је за породиљско боловање у износу од 245.726,68 динара (Јована Стојковић) за 4,5 месеци.

Исплаћена је отпремнина за одлазак у пензију за једну у посленицу (293.160,75 динара, Биљана Банићевић) из буџета, и отпремнина због смрти супруге запосленог (37.050,00 динара, супруга Пешић Добривоја) из сопствених средстава.

Исплаћена је помоћ радницима за лечење и набавку лекова у износу од 134.000,00 динара на терет сопствених прихода. Помоћ је користило 7 радника (Анђелковић Жељко, Огњановић Радица, Прокић Небојша, Дашић Стеван, Ивана Милутиновић, Татјана Трајковић Филиповић, Слађана Милојевић).

Накнада за превоз – долазак и повратак с посла

До априла 2020. године исплата накнада за превоз била је симболична, да би потом нагло нарасла, као директна последица резерви које запослени имају према јавном превозу због опасности од заражавања. За накнаду за превоз исплаћено је у 2020. години 483.489,96 динара из сопствених средстава.

Награде запосленима

У 2020. години исплаћено је 6 јубиларних награда у укупном износу од 1.219.297,45 динара из буџета. Исплаћене су јубиларне награде: Жельку Џајићу за 20 година, Слађани Крагић за 20 година, Слађани Вуковић за 10 година, Милојевић Слађани за 30 година, Николић Љубиши за 35 година и Огњановић Радици за 20 година.

Стални трошкови

Трошкови платног промета за три динарска текућа рачуна (рачун буџетских средстава, рачун сопствених средстава и наменски рачун за исплату боловања), износили су у 2020. години 103.185,00 динара из сопствених прихода.

За електричну енергију у току 2020. године исплаћени су рачуни за 13 месеци за период октобар 2019. – октобар 2020. године, у износу од 1.066.876,54 динара, од чега 894.697,43 из буџета и 172.179,11 динара из сопствених средстава.

За даљинско грејање су измирени рачуни за исти период као и за електричну енергију, у износу од 1.976.212,69 динара, од чега из буџета 1.541.742,01 динара а из сопствених средстава 434.470,68 динара.

Трошкови по рачунима за утрошену воду измирени су закључно са септембром 2020. године. Укупно је за новембар и децембар 2019. године и десет месеци 2020. године плаћено 139.864,37 динара, од чега 103.051,33 динара из буџета, а 36.813,04 динара из сопствених средстава.

Трошкови за изношење смећа измирени су закључно са октобром 2020. године. Плаћено је укупно 128.318,52 динара од чега из буџета 117.625,31 динара, а из сопствених средстава 10.693,21 динара.

За трошкове дезинфекције, дезинсекције и дератизације утрошено је 73.250,00 динара.

Највећи део ових средстава утрошен је за дезинфекцију објекта због спречавања заражавања од короне (48.000,00 динара).

За различите комуналне накнаде (фирмарица, одводњавање, унапређење животне средине) утрошено је 4.794,00 динара.

За трошкове услуга комуникација из буџета нису преношена средства. Из осталих извора утрошено је 371.560,46 динара.

Из буџета нису пренешена средства за осигурање имовине. Из осталих извора плаћено је осигурање имовине, осигурање возила (регистрација за два возила) и осигурање радника у износу од 112.139,34 динара.

За трошкове закупа нестамбених објекта плаћено је у 2020. години 4.149.562,65 динара, од чега из буџета 4.149.476,77 динара, а из сопствених средстава 85,88 динара.

Остали трошкови се односе на трошкове кабловског оператора и на повраћај више уплаћених средстава за посете објектима. (Када купац плати по профактури за већи број посетилаца него што их стварно дође на објекат, па се јави разлика између профактуре и фактуре. Укупно је по том основу враћено у 2020. години 39.100,00 динара: „Николић превоз“ 9.600,00 динара,

„Ступ“Вршац 200,00 динара, „Алко травел“ 1.000,00 динара, „А-Асупертурс“ 18.600,00 динара, „Чича Глиша“ 4.550,00 динара и ТА „Омега турс“ 3.100,00 динара.

Накнаде за трошкове службених путовања

Трошкови службених путовања у земљи. Исплаћено је укупно 11 дневница из сопствених средстава, односно 26.175,00 динара, што је четири пута мање него у претходној години. Ово јетакође последица епидемије која је битно смањила путовања. За трошкове превоза на службеном путу исплаћено је 23.040,00 динара. За коришћење такси превоза плаћено је 1.620,00 динара.

Трошкови текућег одржавања зграда и опреме

За текуће поправке зграда из буџета је утрошено 9.842,20 динара из извора 01, а из осталих средстава, извор 04, износ од 266.776,90 динара. Из извора 01 плаћене је набавка потрошног материјала за текуће поправке и одржавање зграда (9.842,20 дин). Гледано по структури радова средства из сопствених средстава утрошена су за столарске радове 982,0 динара, за молерске радове 142.252,60 динара, за радове на крову 36.000,00 динара, за водовод и канализацију 14.080,00 динара, за електричне инсталације 27.520,00 динара, за остале услуге и материјале 42.804,50 динара и за остале поправке и одржавања 12.980,00 динара.

За текуће поправке опреме из осталих извора утрошено је 393.260,50 динара. Средства из сопствених средстава су утрошена за поправку и одржавање аутомобила 85.567,33 динара, намештаја 32.600,00 динара, рачунара 31.817,72 динара, за опрему за комуникације 150,00 динара, уградбену опрему 56.280,00 динара, опреме за културу 53.264,00 динара, опреме и за видео надзор и противпровалну и противпожарну заштиту 133.581,45 динара.

Трошкови материјала

Укупно је за административни материјал утрошено 413.601,15 динара, од чега из буџета 7.015,00 динара, а из осталих извора 372.092,68 динара. За канцеларијски материјал је утрошено 266.263,89 динара, за ХТЗ 246.791,15 динара, за цвеће и зеленило 3.020,00 динара и за осталу административни материјал (заставе, батерије и сл.) 8.388,00 динара.

Материјал за образовање кадра финансира се искључиво из сопствених средстава. У 2020. години плаћене су претплате за: *Народне новине* 8.850,00 динара, за програм *Параграф* 96.250,00 динара и часопис *Буџетски инструктор* 39.600,00 динара.

За материјал за саобраћај утрошено је 55.525,00 динара из сопствених средстава, од чега 40.000,00 динара за гориво за службене аутомобиле, а 31.002,00 динара за бензин за косачицу и остати материјал 15.525,00 динара

Материјал за домаћинство набављен је у износу од 228.652,14 динара, од чега из буџета 74.651,50 динара, а из сопствених средстава 154.000,64 динара.

Материјал за посебне намене купљен је у 2020. години из сопствених средстава у износу од 57.659,53 динара.

Остале донације, дотације и трансфери

У 2020. години је утрошено 240.835,00 динара из буџета, уз зараду исплаћену за децембар 2019. године. Почев од јануара 2020. године више се нису уплаћивале дотације у републички буџет.

Трошкови обавезних такси и новчаних казни

Са ове позиције плаћено је из сопствених средстава за регистрацију возила плаћено је 5.212,00 динара.

Машине и опрема

У 2020. години утрошено је набавку опреме 488.754,80 динара из сопствених средстава.

Из сопствених средстава купљена је рачунарска опрема у износу од 159.996,00 динара, намештај 146.959,20 динара, грејну плочу 39.599,00 динара и бешумни аспиратор 142.200,00 динара.

Роба за даљу продају

За набавку робе за даљу продају утрошено је 421.790,00 динара из сопствених средстава.

2. Програмска активност 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа

РАСХОДИ

Табела 4.

поз	контн	расходи опис	измена			извршење		
			бюџет	сопст.ср.	укупно	бюџет	сопст.ср.	укупно
304	4220	Трошкови путовања	0	315.000	315.000	0	226.524	226.524
	4221	Трошк.путов. у земљи 01	0	75.000	75.000	0	25.070	25.070
	4222	Трошк. сл. путовања у иностран		70.000	70.000	0	58.854	58.854
	4229	Остали трошк.транспорта 01		170.000	170.000	0	142.600	142.600
305	4230	Услуге по уговору	242.000	1.310.000	1.552.000	25.932	1.041.531	1.067.463
	4232	Компјутерске услуге		60.000	60.000	0	39.840	39.840
	4234	услуге информисања 01	200.000	800.000	1.000.000	15.932	744.152	760.084
	4235	стручне услуге		10.000	10.000	0	0	0
	4237	репрезентација	21.000	150.000	171.000	10.000	106.816	116.816
306	4239	остале опште услуге	0	80.000	80.000	0	50.873	50.873
	4240	Специјализоване услуге	180.000	1.790.000	1.970.000	120.348	1.267.364	1.387.712
	4242	Услуге културе 01	150.000	1.600.000	1.750.000	91.260	1.164.268	1.255.528

	4243	Медицинске услуге		50.000	50.000	0	0	0
	4245	Услуге одржав.зел.површина	30.000	120.000	150.000	29.088	94.096	123.184
	4246	Геодетске услуге		10.000	10.000	0	0	0
	4249	Остале спец.услуге		10.000	10.000	0	9.000	9.000
307	4260	Материјал	206.000	220.000	426.000	0	234.124	234.124
	4261	административни материјал	103.000	70.000	173.000	0	110.862	110.862
	4266	материјал за културу 01	103.000	150.000	253.000	0	123.262	123.262
308	5150	Нематеријална имовина	10.000	150.000	160.000	0	80.616	80.616
	5152	Музејски експон. и књиге	10.000	150.000	160.000	0	80.616	80.616
		укупно :	638.000	3.785.000	4.423.000	146.280	2.850.159	2.996.439
Приходи:	01		638.000		638.000	146.280		146.280
	04			3.785.000	3.785.000	0	2.850.159	2.850.159
			638.000	3.785.000	4.423.000	146.280	2.850.159	2.996.439
	01		67.532.000	0	67.532.000	61.669.665	0	61.669.665
	04		0	10.842.000	10.842.000	0	7.812.034	7.812.034
			67.532.000	10.842.000	78.374.000	61.669.665	7.812.034	69.481.699

Накнаде за трошкове службених путовања

За службена путовања у земљи плаћено је из сопствених средстава 25.070,00 динара. Ова средства се односе на трошкове путовања, дневнице и преноћиште за реализацију програма за путовања кустоса и спољних стручних сарадника, који су ангажовани по позиву и учествовали су у реализацији културних програма без надокнаде.

За службена путовања у иностранство исплаћено је 58.854,00 динара динара за трошкове превоза на службеном путу, кустоса саветника Весне Црноглавац, и вишег конзерватора Драгане Ишљамовић у Бањалуку са задатком да врате изложбену поставку Народног музеја Ниш у музеју из Бањалуке.

За остале трошкове транспорта плаћена је 142.600,00 динара, за превоз предмета из Бања Луке.

Трошкови услуга по уговору

Услуге за одржавање рачунара. Са ове позиције плаћено је одржавање програма за обрачун зарада у износу од 39.840,00 динара.

За услуге образовања и усавршавања запослених потрошено је из сопствених средстава 11.000,00 динара, за полагање стручних испита за стицање стручних звања у Народном музеју Београд (Желько Анђелковић и Татјана Трајковић Филиповић, обоје за звање виши кустос.

Трошкови информисања односе се на трошкове припреме и штампе музејских издања, трошкове штампе улазница и објављивања огласа. У 2019. години из буџета плаћено је 15.931,95 динара динара (за лектуру текстова за часопис „Наисус“). Из сопствених средстава утрошено је 744.152,06 динара за лектуру 38.884,76 динара, за превођење 42.343,97, за

ауторе 71.558,76 динара, за рецензије текстова 16.899,42 динара, за припрему текстова за штампу 56.274,90 динара, за штампу нових издања 328.435,00 динара, за извештавање („Нишке вести“) 162.000,00 динара, за читуље 3.000,00 динара, за плакате и флајере 7.800,00 динара, и за категоризацију публикација (Народна библиотека Србије) 5.700,00 динара. У току 2020. године одштампани су каталоги за изложбе: „Новац краљевине Југославије“, „Винчанска жена“, „Љиљана Бибовић“, „Иво Андрић“, „Винчанска жена“, „Бранко Мильковић, судбински глас песника“ и плаћена штампа за зборник радова „Велики рат“ из 2019. године.

Из сопствених средстава утрошено је за угоститељске услуге 88.850,00 динара.

За трошкове репрезентације плаћено је из буџета 10.000,00 динара из извора 01, а 82.302,60 динара плаћено је из сопствених средстава.

За остале опште услуге утрошено је из сопствених средстава 50.872,72 динара за копирање, за израду кутија за сувенире, за услуге гравирања, израду кључева, инсталацију програма за књиговодство и др.

Трошкови специјализованих услуга

За услуге културе плаћено је из буџетских средстава 91.260,00 динара Рударско геолошком факултету из Београда за анализе узорака са Медијане.

Из сопствених средстава плаћен је мониторинг над средствима електронског надзора 220.748,04 динара, Консултантске услуге за идејно решење новог музеја 367.920,00 динара (Заводу за урбанизам 360.000,00 динара и предузећу Медивест 7.920,00 динара за укоричење идејног решења), дневнице радницима који су радили на сређивању материјала на сталној поставци у археолошкој сали 22.000,00 динара, за урамљивање слика 24.000,00 динара, за израду 3D модела виле на Медијани 200.085,75 динара, израду техничке документације „Вила са перистелом“ 189.023,00 динара, за сређивње епиграфике и Логора 72.000,00 динара и за изложбу „Винчанска жена“ 38.671,36 динара (сечење и лепљење форекса и урамљивање).

За одржавање зелених површина утрошено је из буџета 29.088,05 динара и из сопствених средстава 94.096,23 динара

За остале специјализоване услуге плаћено је 9.000,00 динара за издавање сертификата за оверу потписа.

Трошкови материјала

За административни материјал утрошено је 110.861,89 динара из сопствених средстава, за набавку материјала за штампу на плотеру.

За материјал за културу утрошено је у 2020. години из сопствених средстава за разни материјал 132.262,12 динара.

Нематеријална имовина

Са ове позиције плаћено је за набавку књига 21.000,00 динара и за куповину софтвера за књиговодство 59.616,00 динара из сопствених средстава.

У Нишу, 04.03.2021. године.

Припремио,
Љубиша Николић

Директор,
Ненад Спасић

